

Eriliset. tsk 70/8.3.1991

VETELIN ESIHISTORIALLISTEN KOHTEIDEN TÄYDENNYSINVENTOINTI
K. Katiskoski 1990

KJR /kint kirj. 02
Lähtöpaikat osasto

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	1
INVENTOINNIN TULOKSISTA	2
LUETTELO KOHTEISTA	4
KOHTEET PERUSKARTTALEHDITTÄIN	5
LUETTELO LÖYDÖISTÄ	6
KARTTA KOHTEISTA	9
KOHTEET 1-39	10
LUETTELO NEGATIIVEISTA JA DIAPOSITIIVEISTA	96
KUVATAULUT	98

JOHDANTO

Vetelin kunta oli yhtenä neljästä kohteesta, joissa allekirjoittanut teki syksyllä 1990 esihistoriallisten muinaisjäännösten inventointia Vaasan läänin seutukaavaliiton varoin. Vetelissä tehty työ oli ns. täydennysinventointi. Aluetta oli aiemmin inventoinut v. 1971 Mikko Ahvenlampi. Eetu Esa Takala julkaisi 1897 kuvauksen Pietarsaaren kihlakunnan suomalaisen osan muinaismuistoista (SMYA XVII, 1897) käsitellen myös siihen kuuluvan Vetelin aluetta. Lisäksi on C. F. Meinander tutkinut kivikautista Hautakedon (Keski-Pohjanmaan emäntäkoulun) kivikautista asuinpaikkaa v. 1946. Äyräpää on tarkastanut pari myöhempää kohdetta 30-luvulla (19 ja 28) ja yksi kohde (7) on tarkastettu v. 1987 (P. Halinen). Kolme muuta inventoitua kuntaa, Kruunupyynnin kuuluvan entisen Teerijärven alue sekä Perhon ja Isojoen kunnat, olivat perusinventointikohteita. Kenttätyöt tehtiin 24.9. - 1.11. 1990 välisenä aikana, josta ensimmäinen kolme viikkoa jakautui Kaustiselta käsin hoidettujen Vetelin ja Teerijärven inventointien kesken. On todettava, että tämä kolme viikkoa oli liian lyhyt ajanjakso jo pelkästään vanhojen tunnettujen löytöpaikkojen seikkaperäistä tarkastusta varten.

Helsingissä 16.1. 1990

K. Katiskoski

INVENTOINNIN TULOKSISTA

Käsillä olevan Vetelin luettelon 39:sta kohteesta 11 on M. Ahvenlammien inventointikohteita ja julkaistu Vaasan läänin seutukaavaliiton Esihistoriallisten kiinteiden muinaisjäännösten luettelossa v:lta 1986, jossa kaikki on luokiteltu kivikautiseksi asuinpaikoiksi. Ahvenlammien kertomuksen perusteella kolmesta kohteesta (kohteet 1, 6 ja 8) lienee havaintoja kivikautisesta asuinpaikasta. Lopuista ei Ahvenlammella ilmeisestikään ole ollut selviä asuinpaikan merkkejä. Kaikkia näitä kohteita en maasto-olosuhteiden vuoksi voinut lähemmin tarkastaa v. 1990. Keskustaajaman kaava-alueella sijaitsevan entisen mieskotiteollisuuskoulun alueelta (kohde 10) löytyi pari lisäkvartsia, joten paikalla on mahdollinen kivikautinen asuinpaikka. Kohteet 12-39 ovat uusia. Näistä 12-14 on luokiteltu kivikautiseksi asuinpaikoiksi, 15-18 mahdollisiksi sellaisiksi ja 20-23 kvartsilöytöpaikoiksi. Kohde 19 on todennäköisesti historialliseen aikaan kuuluva kivikehä ja -kuoppa. Loput ovat toistaiseksi irtolöytöpaikoiksi luonnehdittavia. Yhtä rautakautista löytöpaikkaa (28) lukuun ottamatta ne ovat kaikki kivikautisia.

Löytöaineiston valtaosa on Kansallismuseon kokoelmissa (KM). Muut kokoelmat ovat Pohjanmaan historiallinen museo (PHM), Vetelin museo ja yksi esine on (ollut?) kunnallisneuvos Heikki Tunkkarilla Vetelissä. Museoviraston esihistorian toimiston topografisessa arkistossa Vetelin museossa säilytettäväksi mainittuja kaikkia esineitä en museon "kivikauden osaston" vitriinistä löytänyt. Niiden nykyinen sijainti jäi epäselväksi. Muutamien löytöpaikkojen selvittämisessä sain apua paikallisilta kotiseutuihmisiltä Vetelin kunnan kulttuuritoimistossa järjestetyssä kokoontumisessa inventoinnin aikana. Yksitoista aikaisempaa löytöä jää kuitenkin löytötietojen puuttumisen tai ylimalkaisuuden vuoksi luettelon ulkopuolelle. Näiden kohdalla on löytöluettelossa (esine-) sarakkeessa kohde n:o merkittynä kysymysmerkki. Yksi esine (PHM 891) lienee nimistön perusteella Alavetelin puolelta löydetty. E.E. Takala luettelee lisäksi keräysmatkaallaan 1890-luvulla tietoonsa tulleita hukkaan joutuneita mahdollisia kivikautisia esineitä: taltta Torpan talon maalta, kourutaltta Harju-Patanasta tien vierestä pellosta ja samanlainen Pulkkisen Tuohimaasta. Lisäksi ku-

vauksen perusteella olisi Pulkkisesta löytynyt "kivikirves, jonka pää oli ollut kuin lampaan pää", siis mahdollinen eläinpääase. Mahdollisesti rautakautinen veitsi olisi ollut niin ikään Pulkkisesta Kuvvirannan talon pellosta.

Yleisesti kenttätyöstä on todettava, että pyrin arkistotietojen pohjalta tarkastamaan kaikki vanhat löytökohteet sekä peruskartalta havaittavat muokatut ja rikutut maa-alueet. Näistä hiekka- ja sorakuopat tulivat valtaosiltaan tarkastetuiksi, mikäli niiden sijainti oli mielestäni esihistorialliselle asutukselle sopiva (huomioon otettavat seikat mm. maastomuodot, korkeus, maaperä, vesistö). Suurin tällainen hiekka-alue on Perhonjoen itäpuolinen pohjoisesta keskustaaajaman kautta valtatie 13:n noudattelemana kohti kaakkoa ulottuva harjujakso. Kohteiden kuvauksen yhteydessä olen pyrkinyt mainitsemaan myös näiden ympäristössä lähialueella tarkastettuja alueita. Pintahavainnot peltoalueilla jäivät melko vaatimattomiksi vähäisten peltokynnösten takia. Löytöjen pinta-poimintaa ajatellen kevät on jälleen kerran todettava sopivan paremmin inventointiajankohdaksi.

KOHDELUETTELO

1	TAIPALE	kivikautinen asuinpaikka
2	POLLARIN KANGAS	"
3	KOSKIPELTO	"
4	HOVILA	"
5	KLEMOLA (KAINU)	"
6	SIPONKOSKI	"
7	ISOKYLÄ SAARI	"
8	HAUTAKETO (EMÄNTÄKOULU)	"
9	KANTOLA	"
10	VETELIN MIESKOTITEOLLISUUSKOULU	"
11	HAUTAKANGAS (PALOKANGAS)	"
12	KIIKKUNIEMI	"
13	HEIKKILÄ	"
14	KUITUSENKANGAS/JOKI	"
15	SIANSELJÄNKANGAS	mahdoll. kivik. asuinpaikka
16	KORKIAKANGAS	"
17	VARESHARJU	"
18	HARJU-PATANA	"
19	MUSTIKKAHARJU	kivikehä/-kuoppa
20	ALASPÄÄ	kvartsilöytöpaikka
21	SOMEROHARJU	"
22	PALOKANGAS E	"
23	ISOHARJU	"
24	ALAKORPI	kivikautinen irtolöytöpaikka
25	JÄRVELÄ	"
26	RAUMA	"
27	HUUSKO	"
28	SALMELA	rautakautinen irtolöytöpaikka
29	VINNILÄ	kivikautinen irtolöytöpaikka
30	TIKKAKOSKI	"
31	KUPARI	"
32	POLSO	"
33	RYTINIEMI	"
34	HAAPALA	"
35	LÄSPÄ	"
36	KOIVUNEVA	"
37	PULKKINEN	"

38 KATISKOJA

"

39 HAAPASALO

"

KOHTEET PERUSKARTTALEHDITTÄIN

Pk 2314 08 PITKÄSALO

/ kohteet 25

C Pk 2314 09 PORASENJOKI

kohteet 4, 7, 13, 14, 15, 19, 20, 23,

C Pk 2314 11 PATANA

kohteet 1, 17, 18, 26, 30, 31, 37

C Pk 2314 12 RÄYRINKI

kohteet 6, 16, 21, 28, 29, 33, 34, 38

C Pk 2323 07 VETELI

kohteet 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 22, 24, 35

C Pk 2323 10 LUMPPIO

kohteet 5

C Pk 2332 02 KIVIKANGAS

kohteet 27, 36, 39

C Pk 2332 03 HALSUA

kohteet 32

LÖYTÖLUETTELO

		kohde
KM 1136:1-2	(2 tasatalttaa)	3
KM 2675:509	(kvartsinen nuolenkärki)	35
KM 2675:510	(tasataltta)	?
KM 2675:511	(tasataltan teräkatkelma)	29
KM 2675:512	(pieni kourutalтта)	?
KM 2675:513	(kourutalтта)	?
KM 2804:3	(tasataltta)	30
KM 3678:1	(isokokoinen tasataltta)	2
KM 3681:2	(tasataltta)	31
KM 3681:4	(tasataltta)	32
KM 3711:6	(mahdollinen reikäkiven teelmä)	33
KM 3842:10	(kiviesine)	26
KM 3842:12	tasataltta)	25
KM 4071	(rautainen tulusrauta)	?
KM 4379:1	(taltan katkelma)	6
KM 4612:3	(kivikirveen teräkatkelma)	4
KM 4612:4	(kivikirves)	4
KM 4904:2	(poikkikirves)	24
KM 5469:1	(veneenmuotoinen vasarakirves)	34
KM 5796:2	(kivitaltta)	36
KM 11599:1-64	(saviastianpaloja, kivilaji-iskok- sia, kirveenkatkelma, kvartsi-iskok- sia ym.)	8
KM 11600:1	(savi-idolin puolikas)	8
KM 11600:2	(saviastianpala)	8
KM 11660	(kourutalтта)	7
KM 13456	(kvartsiesine)	10
KM 18471:1-11	(2 kvartsista iskukiveä, tuuramainen kiviesine, piinkatkelma, kivilaji-iskok- sia, taltta ja kvartsi-iskoksia	6
KM 20086	(piikärjen ? keskikatkelma)	14
KM 21399:1-2	(ristinuija ja kivinuija, ent. Ranckenin kok., Vasa svenska lyceumin kok.)	27
KM 21675:1-2	(liuske-esineen katkelma ja kivilaji- iskoksia)	6
KM 23612	(tasataltta)	6
KM 24162	(kvartsi-iskoksia)	7

KM 25945:1- ¹⁶	(liuske-esineen katkelma, kvartseja ja palanutta luuta)	12
KM 25946:1- ⁵	(kvartseja)	13
KM 25947:1- ⁶	(kvartseja ja palanut luunpala)	14
KM 25947: ⁷⁻⁹	(kvartseja)	15
KM 25948	(kvartseja)	16
KM 25949	(kvartseja)	17
KM 25950	(kvartseja)	1
KM 25951	(kvartseja)	18
KM 25952	(kvartseja)	10
KM 25953	(kvartsi)	20
KM 25954	(kvartsi)	21
KM 25955	(kvartsi)	22
KM 25956	(kvartseja)	23
PHM 463	(tasataltta)	5
PHM 471	(tasataltta)	?
PHM 691	(reikäkivi)	?
PHM 778	(oikokirves)	?
PHM 838	(kourutalтта)	?
PHM 846	(tasataltta)	6
(PHM 891)	(kourutalтта)	Alavetelistä?

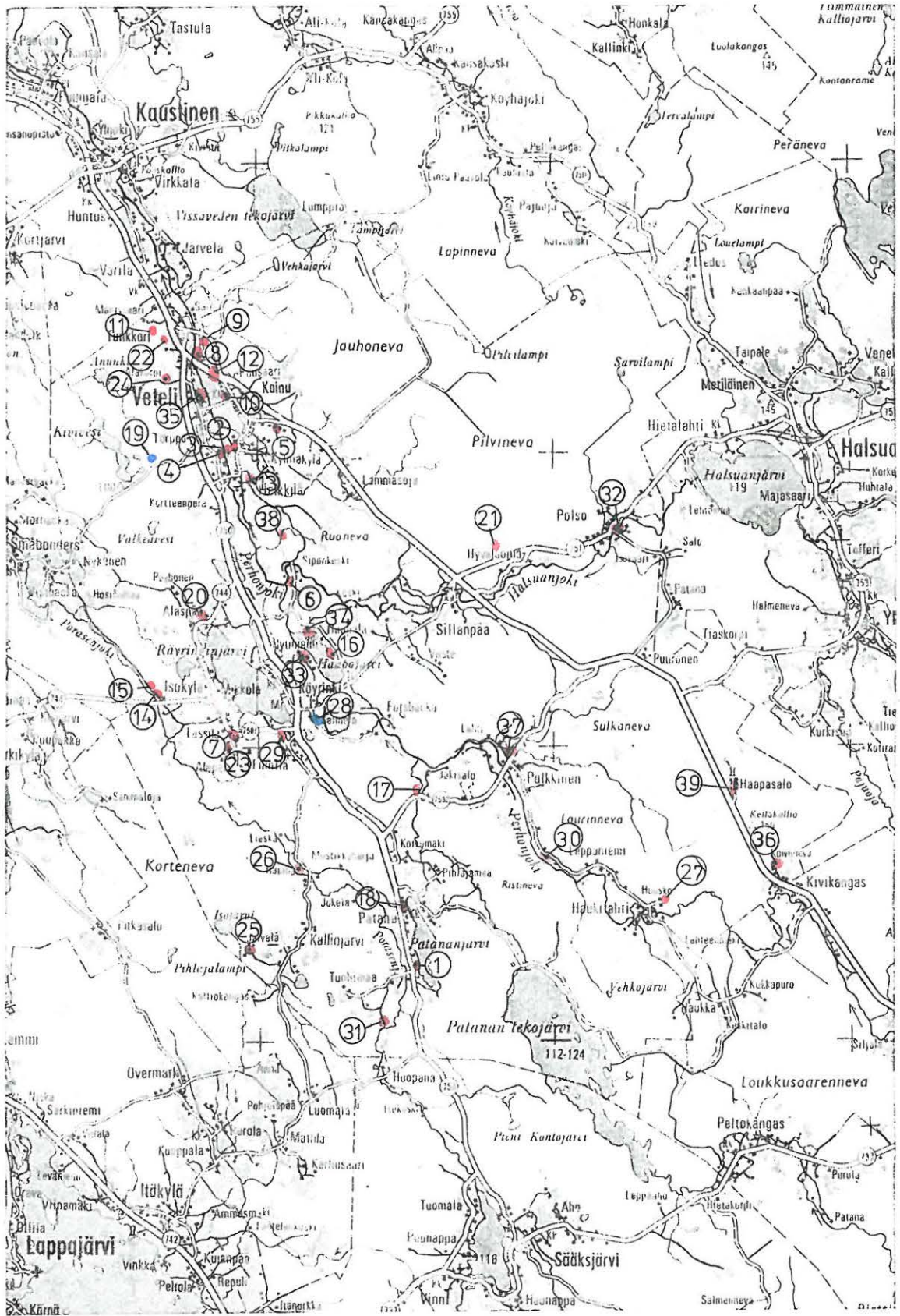
Vetelin museo:

650	(käyräselkäinen kourutalтта)	5
651	(käyräselkäinen kourutalтта)	5
670	(tasataltan teräkatkelma)	?
1611	(talтта)	37
1615 (=KM 2941:4)	(tasataltta)	?
?	(=KM 2941:5) (tasataltta)	?
?	(pohjalainen tasataltta)	38
?	(tasataltan kylkikatkelma)	1
?	(tasataltta)	9
?	(alkeellinen tasataltta)	39
?	(tasataltta)	6
?	(kvartsi-iskoksia ja -ytimiä)	8?

?	(saviastianpaloja 20 kpl.)	8?
?	(pronssinen D-tyypin kupurasolki)	28
385	(rautainen silmäkirves)	28

Kunnallisneuvos Heikki Tunkkarin kok. Veteli	
(pohjalainen tasataltta)	11

VETELEN

VETELI 1 TAIPALE

kivikautinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Pulkkinen, Patana

Tila: Rn:o 3:5, om. Taipale, Veikko, os. 69850 PATANA

Pk 2314 11 PATANA (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7022 50, y = 495 42, z = n. 100

Löydöt: Vetelin mus. ? (tasataltan kylkikatkelma), KM 25950
(kvartsi-iskoksia)

Viite: inv. -kert. v:lta 1971 (M. Ahvenlampi)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi), inv. 1990

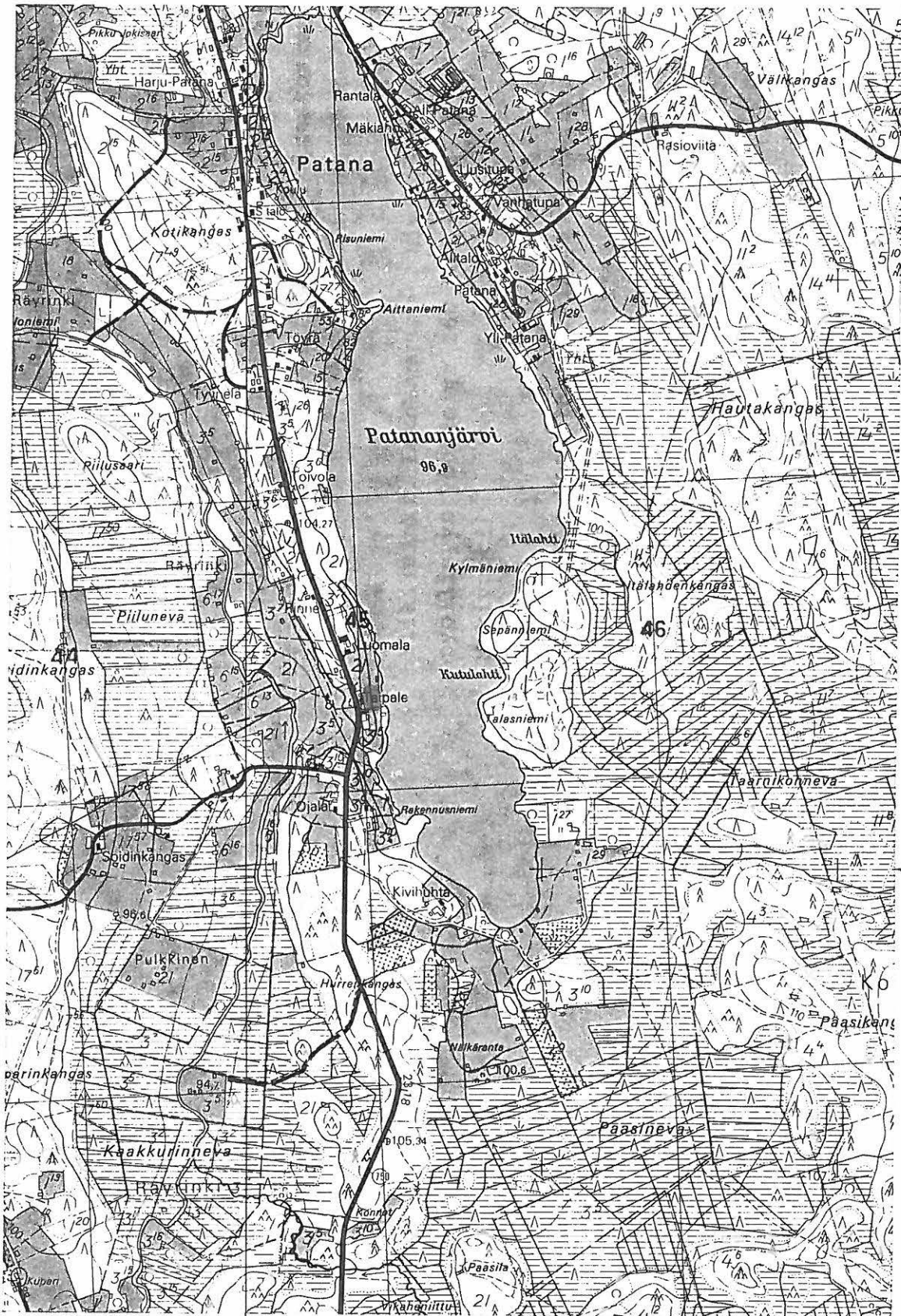
Vesistö: Perhonjoki (Patananjoki, Myllyoja, Patananjärvi)

Sijainti: Vetelin eteläosassa, kirkolta linnuntietä n. 20,5 km SSE, Patananjärven länsirannalla pellolla, maantie 750:n ja järven välissä pellolla.

Kuvaus: Mv. Veikko Taipale löysi syyskuussa 1951 omistamaltaan Taipaleen tilalta perunoita kuokkiessaan taltankatkelman n. 30 m talosta järvelle päin suunnilleen lapionpiston syvyydestä ruokamullasta. Vetelin muinaisjäännösten inventoija M. Ahvenlampi tarkasti v. 1971 Vetelin museon kokoelmiin kuuluvan tasataltan löytöpaikan ja havaitsi pellolla siellä täällä kvartsi-iskoksia, joita hän ei ilmeisestikään ottanut talteen. Taltankatkelma ei ole kuitenkaan kertomuksessa mainittu n:o 670, vaan vailla luettelonumeroa oleva taltan kylkikatkelma. En kuitenkaan nähnyt kumpaakaan mainituista löydöistä Vetelin kotiseutumuseossa käydessäni 25.9. 1990. Tarkastin Taipaleen löytö-/asuinpaikan, mutta havaitsin vain pari kvartsi-iskosta taltankatkelman ja Ahvenlammen ilmoittamalla kvartsien löytöpaikalla. Paikka on hyvin kivikautiseksi asuinpaikaksi sopiva hiekkaperäinen, järvenrannan suuntainen hiekkaselänne, joka lisäksi erottaa Perhonjoen vesistöön kuuluvan Patananjärven Kruunupyynjoen vesistöön kuuluvasta Porasenjoesta lännessä. N. 2,2 km pohjoiseen paikasta löytyi toinen mahdollinen kivikautinen asuinpaikka (kohde 18 HARJU-PATANA). Tarkastin myös n. 1300-1400 m pohjoiseen järven länsirannalla ja -puolella sijaitsevan Aittaniemen sekä Kotikankaan hiekkakuopat ja pienet rantaviljelykset. Muinaisjäännöksen merkkejä en näissä havainnut.

kartta s. 12

Ote peruskartasta 2314 11 PATANA 1:20 000 Hki 1986

7022

495

2 POLLARIN KANGAS

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Veteli, Kainu/Heikkilä

Tila: Pollari, Rn:o 4:16, om. E. Pollarin pk. (1971)

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: x = 7040 12, y = 489 34, z = n. 75

Löydöt. KM 3678:1 (suurikokoinen tasataltta)

Viite: inv. -kert. v:lta 1971 (M. Ahvenlampi)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi)

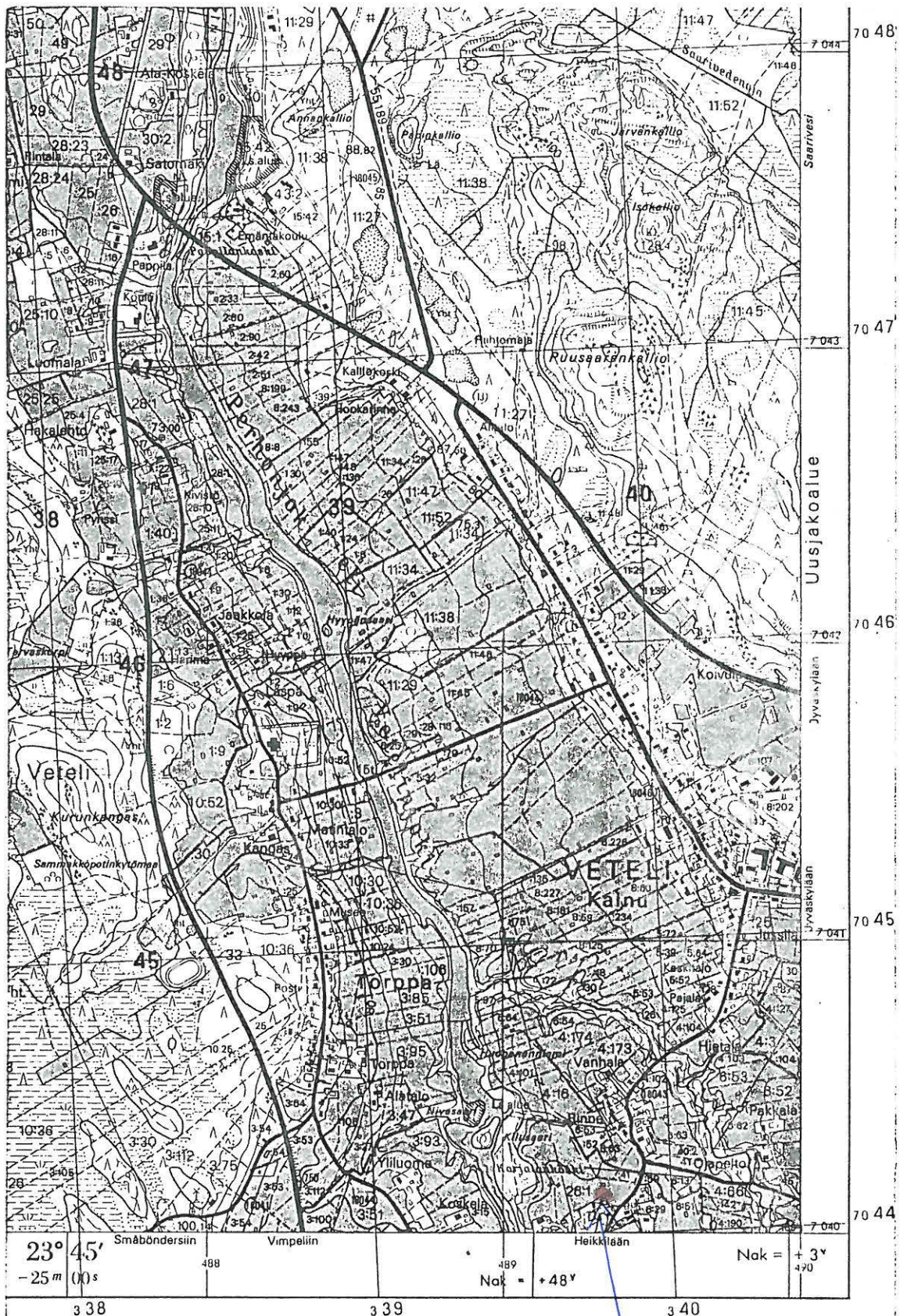
Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 1850 m SSE Vetelinjoen itäpuolella, jokirannasta n. 270 m ja Vetelin keskustaajamasta Heikkilään johtavan maantien länsipuolella n. 120 m.

Kuvaus: M. Ahvenlampi tarkasti v. 1971 Pollarin talon pellonpientareelta löytyneen v. 1899 lunastetun tasataltan löytöpaikan, joka tuolloin oli kasvillisuuden peittämä, eikä ilmeisesti löytänyt mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Kohde 3 KOSKIPELTO sijaitsee n. 200-300 m WSW. Vuonna 1990 paikkaa ei myöskään kasvillisuuden takia tarkastettu. Koska paikalta tunnetaan vain yksi irtolöytö, on sen pitäminen kiinteänä muinaisjäännöksenä epävarmaa.

kartta s. 14

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

23° 45'	Småbondersiin	Vimpeliin	Heikkilään	Nak = + 3°
-25 m (0) s	488		489	470
338		339	340	

VETELI 3 KOSKIPELTO

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

Kylä, kyläosa: Veteli, Kainu/Heikkilä

Tila: Rn:o 26:1 Koskipelto, om. Laasanen, Heino, os. Veteli, Kainu
(1971)

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: x = 7040 02, y = 489 14, z = n. 75

Löydöt: KM 1136:1-2 (kaksi tasatalttaa)

Viite: inv. -kert. v:lta 1971 (M. Ahvenlampi)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi)

Vesistö: Perhonjoki

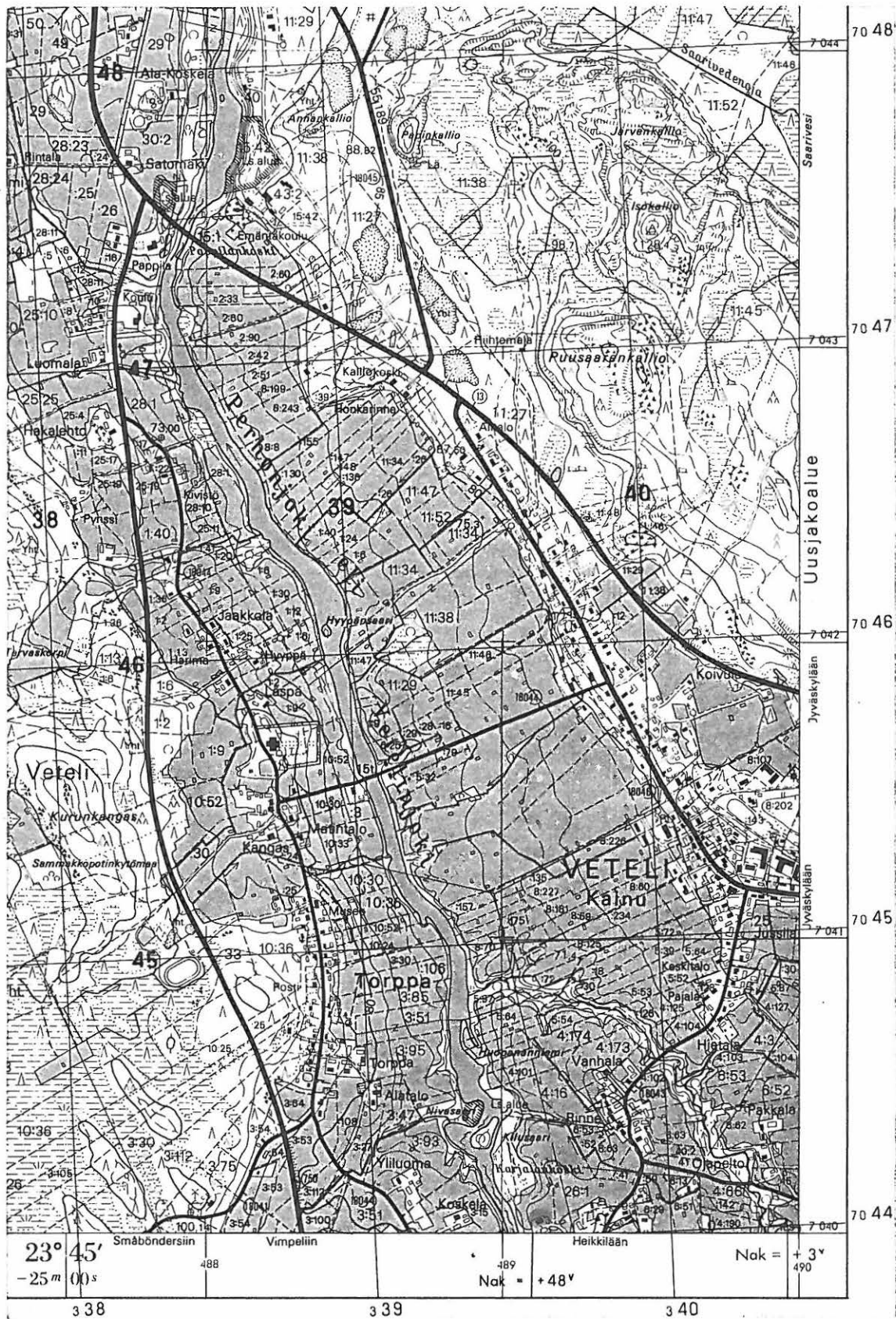
Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 1850 m SSE Perhonjoen itäpuolella alemmalla jokiterassilla, Koskipellon talon pohjoispuolella

Kuvaus: Tasataltat ovat löytötietojen mukaan löytyneet "Laasasen talon pellosta Karjalankoskella Ylivetelissä ja ylioppilas E. Aspelinin SMY:lle antamia 1871". M. Ahvenlampi kävi paikalla v. 1971 mutta ei kasvillisuuden vuoksi voinut tehdä kuin pintapuolisia havaintoja, eikä ilmeisestikään löytänyt mitään muinaisjäänökseen viittaavaa. Syksyllä 1990 alueen peltotyöt olivat tekevämmä eikä paikkaa lähemmin tarkastettu.

kartta s. 16

VETELI 3 KOSKIPELTO

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

VETELI 4 HOVILA

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Veteli, Torppa

Tila: Rn:o 3:15 Hovila, om. Torppa, Pekka, os. 69700 VETELI (1971)

Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7039 96, y = 488 96, z = n. 75-77,5

Löydöt: KM 4612:3-4 (kivikirves ja kirveen lohjennut teräpuoli)

Viite: inv. -kert. v:lta 1971 (M. Ahvenlampi)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi)

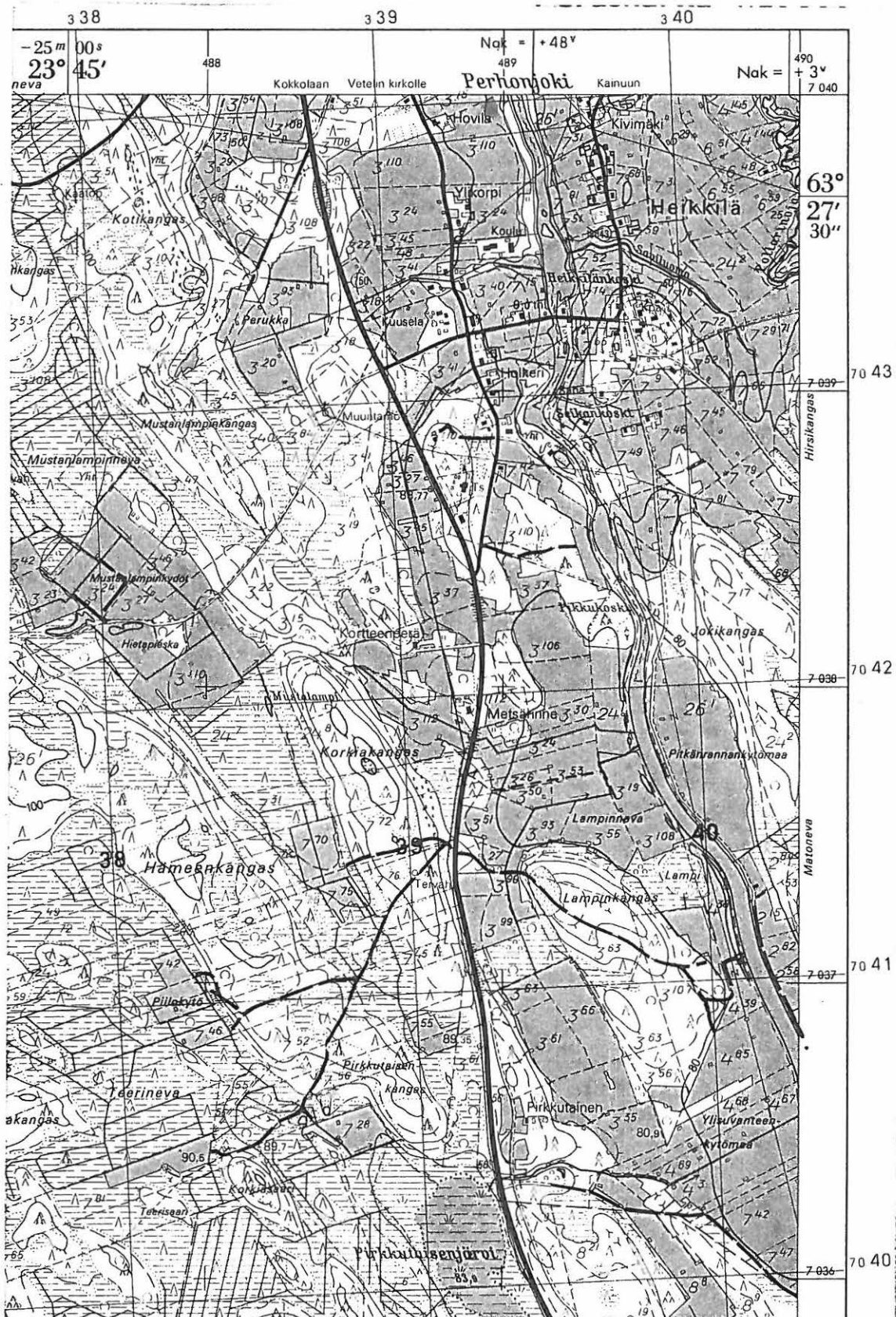
Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 1900 m SSE, Perhonjoen Karjalankosken länsirannalla

Kuvaus: Keräilijä Jaakko Pitkäkankaan lähetykseen v:lta 1905 kuuluneet esineet on yhdessä löytänyt Otto Hovila peltoa kuokkiessaan Valkamaa-nimisestä paikasta viljelemättömästä n. jalan syvyydeltä multamaasta. Pitkäkankaan lähetysverifikaatin mukaan löytö olisi Torpan kylän Hovilan talon maalta, talosta 1,5 km itään, joen rannalta. Mikäli löytötiedossa mainittu Hovila on nykyinen ja M. Ahvenlammen tarkoittama, lienee 150 m todennäköinen etäisyys talosta (ei myöskään Ahvenlammen ilmoittama 450 m). Ahvenlammen tarkastama paikka on joen tuntumassa alemmalla terassilla oleva multainen hiekkamaa, jossa oli myös paljon hiili- ja nokikasoja, ilmeisesti paikalla pidettyjen juhannusjuhlien jälkiä. Myös kynnettäessä paikalla on paljastunut nokiläiskiä. Ahvenlampi ei löytänyt ilmeisesti muuta mahdolliseen asuinpaikkaan viittaavaa. Vuoden 1990 inventoinnin aikana ei peltotöitä ollut tehty, eikä paikkaa tarkastettu.

kartta s. 18

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1987

VETELI 5 KLEMOLA

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

Kylä, kyläosa: Veteli, Kainu

Tila: Rn:o 5:62 Klemola, om. Saari, Pentti, 69700 VETELI (1971)

Pk 2323 10 LUMPPIO (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: x = 7040 70, y = 491 18, z = n. 90

Löydöt: Vetelin mus. 650-1 (kaksi käyräselkäisen kourutaltan katkelmaa)

Viite: inv. -kert. v:lta 1971 (M. Ahvenlampi)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi)

Vesistö: Perhonjoki (Pollarinoja)

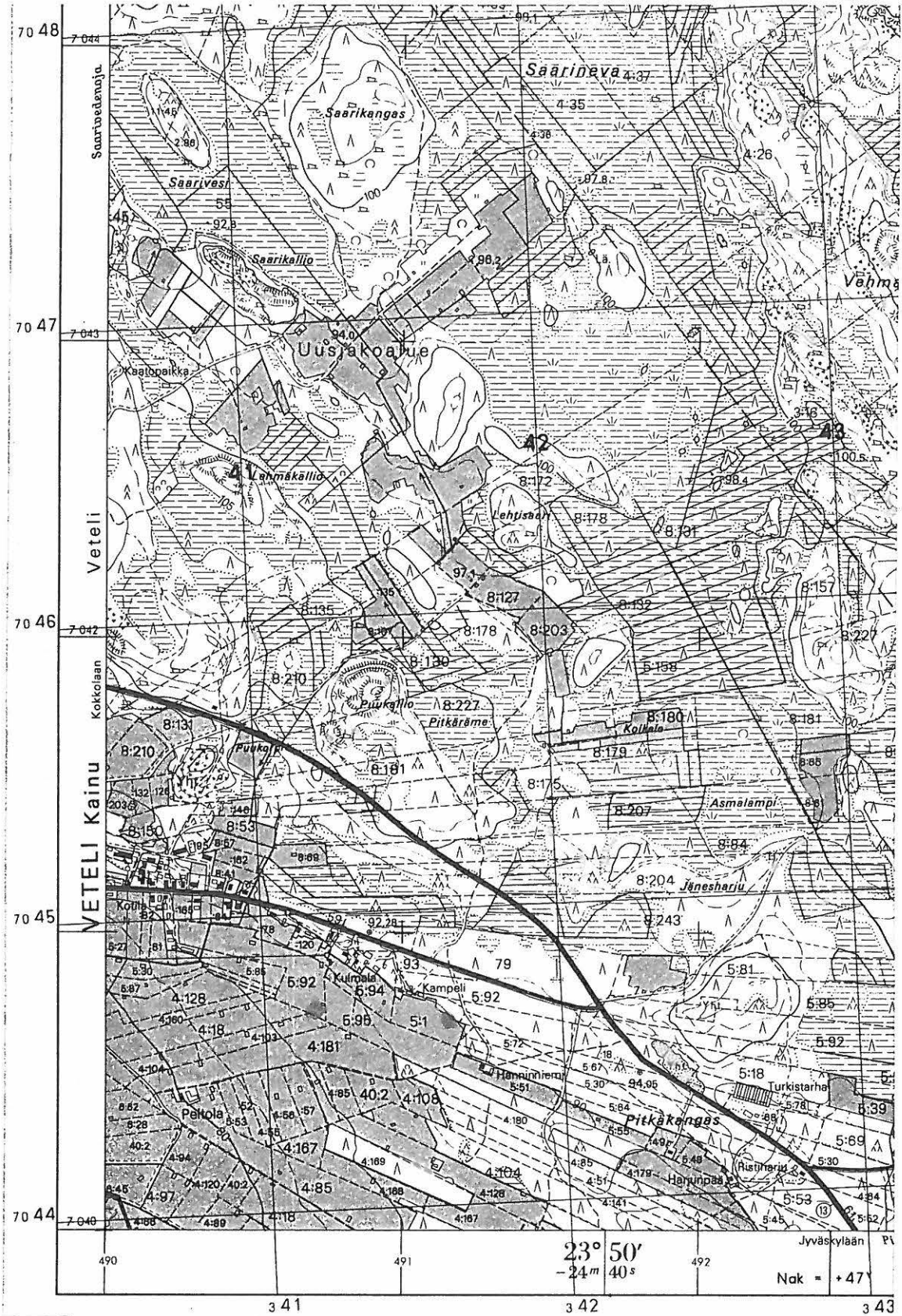
Sijainti: Koordinaattien ilmoittama lp. Vetelin kirkolta linnuntietä n. 3050 m ESE laajan peltoalueen koillisreunassa metsän reunassa.

Kuvaus: Löytötietojen mukaan esineet ovat Nikolai Klemolan pellostä löytyneet. M. Ahvenlampi on paikallisten oppaiden kanssa tarkastanut paikan, joka hänen mukaansa sijaitsee Klemolan talosta 400 m itään talon ladon luona hiekkaisessa multamaassa, n. 1,5 km Perhonjoesta. Hänen ilmoittamansa koordinaatit eivät kuitenkaan vastaa kertomuksen karttakopiota, joten löytö-/tarkastuspaikan sijainti on hieman epäselvä. Alueet olivat kyntämättä eikä niitä tarkastettu v. 1990. Tarkastin kuitenkin tuloksetta valtatie 13:n läheisyydessä Pitkäkankaalla olevat sorakuopat.

kartta s. 20

VETELI 5 KLEMOLA

Ote peruskartasta 2323 10 LUMPPIO 1:20 000 Hki 1987

VETELI 6 SIPONKOSKI

Kivikautinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Veteli, Siponkoski

Tila: ent. Rn:o 13 Töyrä, om. Kaunisto, Heikki, os. Haapala 69820

RÄYRINKI

Pk 2314 12 RÄYRINKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7035 28, y = 491 18, z = n. 82,5

Löydöt: KM 4379:1 (taltan katkelma), KM 18471:1-11 (2 kvartsista iskukiveä, tuuramainen kiviesine, piinkatkelma, kivilaji-iskoksia, taltta ja kvartsi-iskoksia), KM 21675:1-2 (liuske-esineen katkelma ja kivilaji-iskoksia), KM 23612 (tasataltta), PHM 846 (kourutaltta), Vetelin mus. (tasataltta)

Vite: inv. -kert. v:lta 1971 (M. Ahvenlampi)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi), inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki

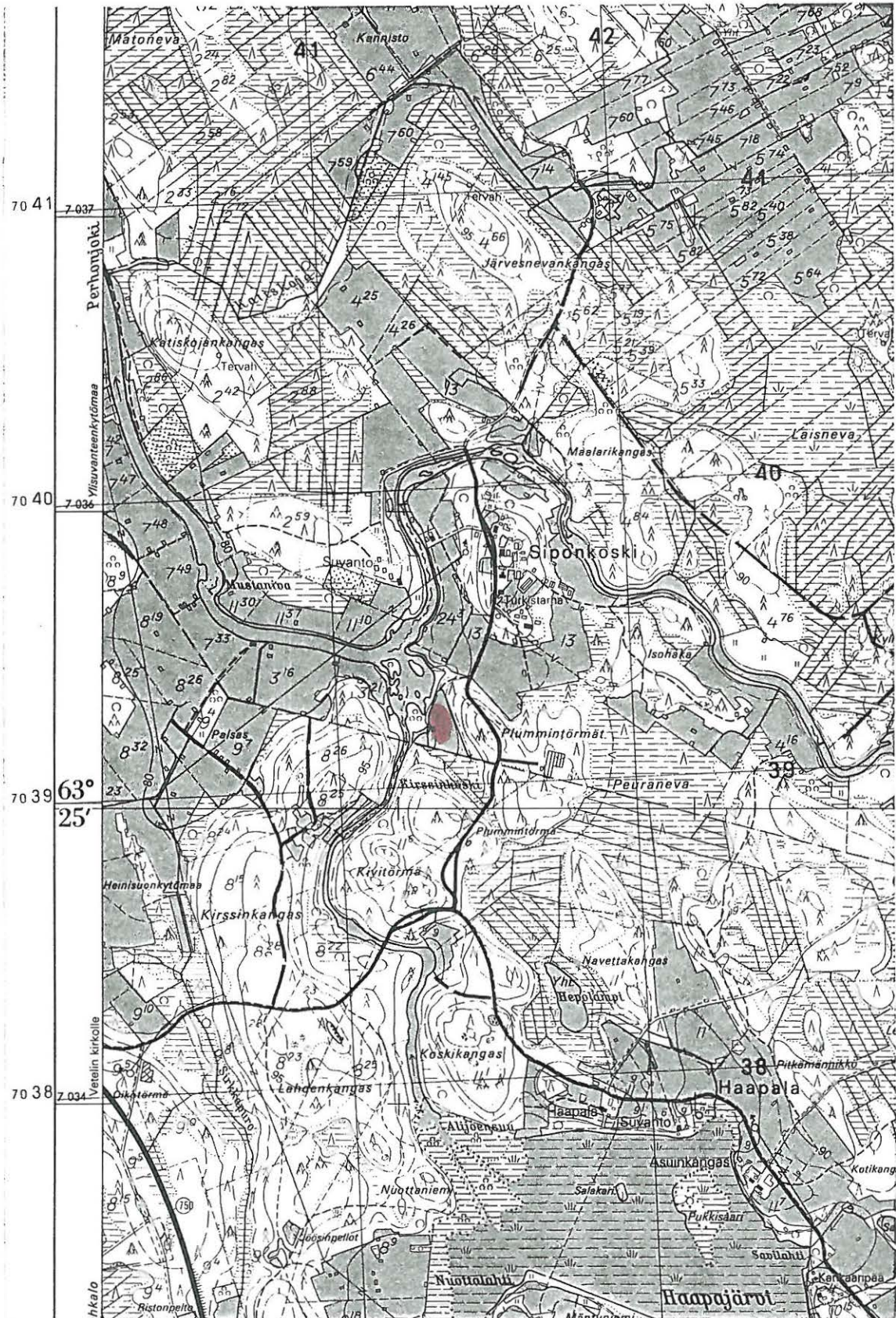
Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 6,8 km SSE, Perhonjoen ja Halsuanjoen yhtymäkohdan leventymässä, Perhonjoen itärannalla Vetelin ja Räyringin kylän rajalla.

Kuvaus: Siponkosken Savimaa-nimiseltä peltoalueelta tunnetaan jo vuosisadan vaihteen tienoilta lähtien useita kivikautisia löytöjä. M. Ahvenlampi tarkasti paikan v. 1971. Suurimman osan esineistä löytäneen Arvi Siponkosken mukaan aivan joen partaalla on ollut suuria nokiläiskiä. Sen sijaan kiviesineet ovat tulleet ylempää, n. 30 m joesta. Koko n. 1/2 ha:n alueelta on tavattu kvartsi-iskoksia, joita on Arvi Siponkosken hallussa oli tuolloin kaksi ämpärillistä. V. 1990 peltoalue oli kyntämättä, joten havaintomahdollisuudet olivat olemattomat. En tavannut Arvi Siponkoskea, joka Ahvenlammen käynnin jälkeen on löytänyt lisää aineistoa. Rauha Siponkosken kuoleman jälkeen Savimaa on myyty Haapalan kyläosan Haapalassa asuvalle Heikki Kaunistolle. Pellolla on tehty 1980-luvulla salaojitus, mutta tapaamani Heikki Kaunisto ei tien-nyt peltotyössä tuolloin löydetyn mitään.

kartta s. 22

VETELI 6 SIPONKOSKI

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

496

VETELI 7 ISOKYLÄ SAARI

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Isokylä

Tila: Rn:o 4:10 Saari, om. Saari, Timo, os. 69820 RÄYRINKI

Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: KM 11660 arv. $x = 7030\ 60$, $y = 488\ 96$, $z = 92,5$ KM 24162, $x = 7030\ 51$, $y = 489\ 28$, $z = 87,5$

Löydöt: KM 11660 (kourutaltta), KM 24162 (kvartsi-iskoksia)

Viite: inv. -kert. v:lta 1971 (M. Ahvenlampi), tark. -kert. v:lta
1987 (P. Halinen)Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi), tark. 1987 (P. Halinen ja
J. Moisanen), inv. 1990

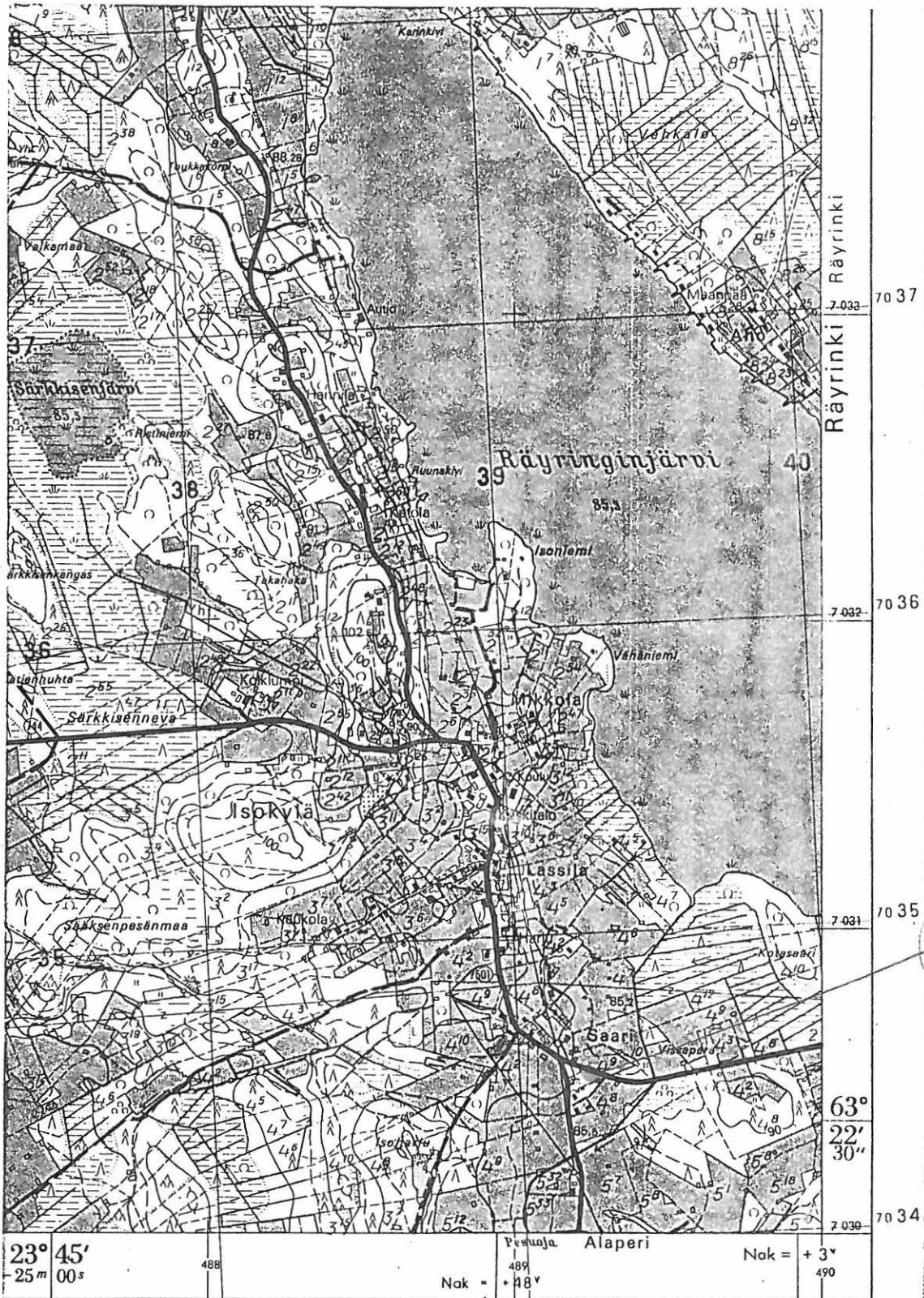
Vesistö: Kruunupyynjoki (Porasenjoki, Pesuoja)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 11,3 km etelään, Räärin-
ginjärven lounaispuolella, n. 150 m Saaren talosta länteen ja van-
han Evijärven maantien länsipuolella n. 100.

Kuvaus: Kourutaltan löysi v. 1945 talollisenpoika Lauri Kalevi
Saari Julius Saaren omistaman Saaren talon maalta, vanhasta Evi-
järven tiestä n. 100 m länteen saunan alta maata kaivettaessa n.
1/2 m syvyydestä. Maa oli löytöpaikalla tasaista eikä "vaikutta-
nut liikutellulta". Maaperä on hiekkaa. Löytöpaikka sijaitsee
ympäristöään korkeammalla. Paikan tarkasti Mikko Ahvenlampi v.
1971 löytämättä mitään. Uuden Evijärven maantielinjan teon yhtey-
dessä paikalla kävivät myös Petri Halinen ja Jukka Moisanen v.
1987. Tie oli tarkastushetkellä jo rakennettu, eikä läheisestä
pellosta löytynyt muinaisjäännökseen viitaavia löytöjä. Sen si-
jaan löytöpaikasta n. 300 ESE tienleikkauksesta löytyi kolme
kvartsi-iskoksta. Muita muinaisjäännöksen merkkejä ei havaittu.
Kävin paikalla 26.9. jolloin löysin pari kvartsi-iskosta samassa
paikassa tien eteläpuolella mäntykankaan reunassa, josta v. 1987
tarkastuksessa havaittu kolme kvartssia. Sen sijaan peltokynnösa-
alue Alaperiin vievän tien länsipuolella oli löydötön. Muutoin
pellot olivat kyntämättä. Kourutaltan löytöpaikan läheisyydessä
nykyisen tieleikkauksen luona en havainnut muinaisjäännöksen merk-
kejä. Kvartseja löytyi sen sijaan lounaassa sijaitsevan Isohar-
jun soran-ottoalueelta, n. 500 m SSW (kohde 23 ISOHARJU).

kartta s. 25

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1986

74 T. Niemelä (A), J. Lammela (B-D)

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO HELSINKI 1977

338

339

VETELI 8 EMÄNTÄKOULU/HAUTAKETO

Kivikautinen asuinpaikka

lk. I

Kylä, kyläosa: Veteli, Tunkkari

Tila: Rn:o 15:1, Keski-Pohjanmaan Emäntäkoulu, os. 69730 TUNKKARI
Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: x = 7043 46, y = 488 10, z = n. 75

Löydöt: KM 11599 (saviastianpaloja, kivilaji-iskoksia, kirveen
katkelma, kvartsi-iskoksia ym.), KM 11600:1-2 (savi-
idolin puolikas ja saviastianpala), Vetelin mus. (savi-
astianpaloja, kvartsi-iskoksia)Viite: kaiv. -kert. v:lta 1946 (C.F. Meinander), inv. -kert. v:lta
1971 (M. Ahvenlampi)Tutkimukset: kaivaus v. 1946 (C.F. Meinander), inv. 1971 (M. Ah-
venlampi), inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki

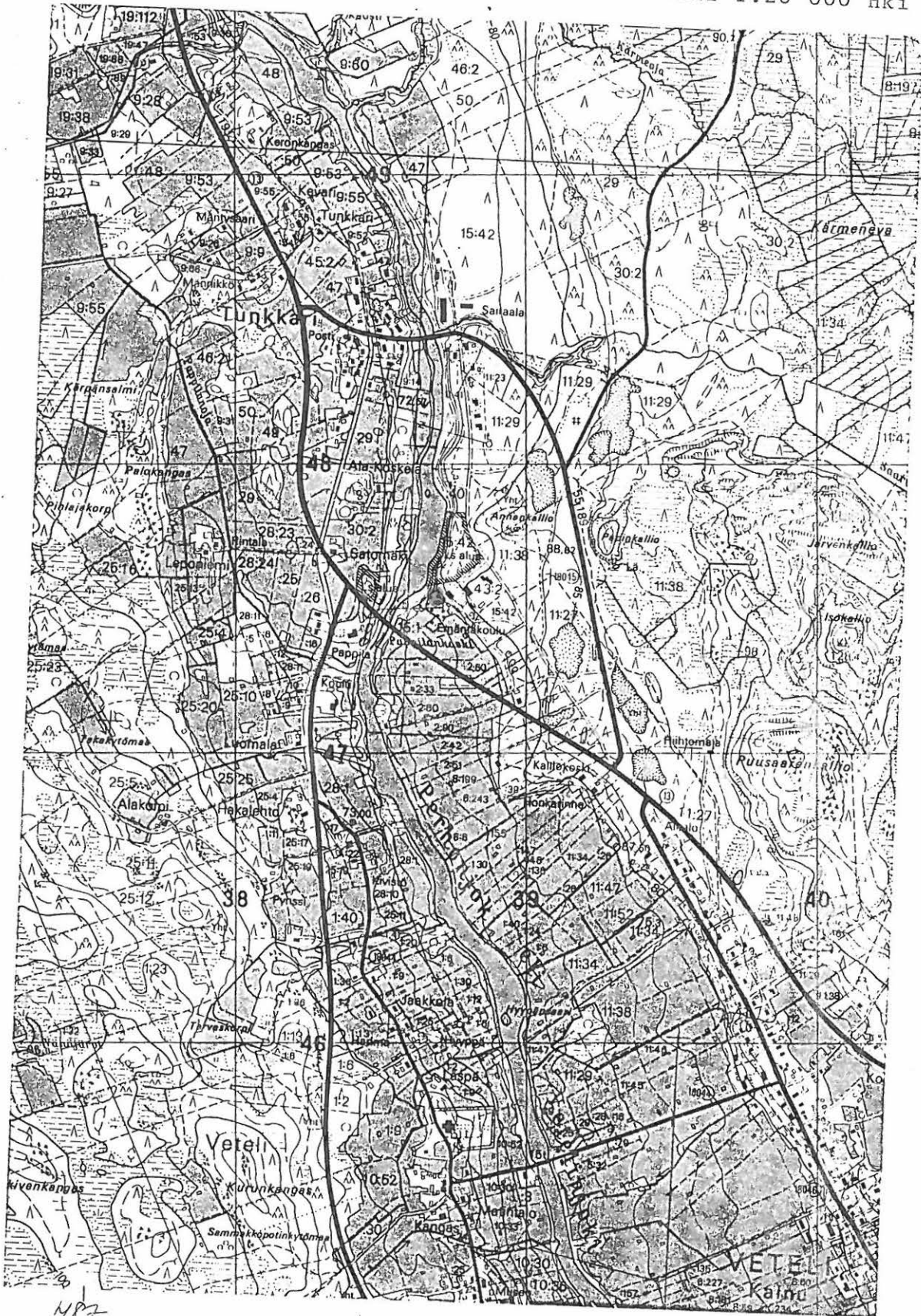
Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 1800 m pohjoiseen per-
honjoen (Vetelinjoen) itärannan törmällä, Keski-Pohjanmaan Emäntä-
koulun päärakennuksen kohdalla ja sen W- ja SW-puolella puutarhas-
sa

Kuvaus: Tiedot ensimmäisistä, hukkaan joutuneista keramiikkalöy-
döistä paikalla lienevät 1930-luvun puolimaista, jolloin emäntä-
koulun päärakennusta rakennettiin. V. 1945 Vetelin kotiseutumuse-
on johtaja ja maisteri Appelgren tarkastivat jokitörmää, ja löy-
sivät keramiikkaa. Vuonna 1946 C.F. Meinander kaivoi puutarhassa
21 m²:n alan, josta löytyi mm. liesikiveys sekä nuoremman varhais-
kampakeramian saviastianpaloja, kirveen katkelma sekä kivilaji-
ja kvartsi-iskoksia. Tarkastin paikan 25.9. 1990. Näkyviä mer-
kejä muinaisjäännöksestä ei havaittu. Kotitalousoppilaitoksen
(emäntäkoulun) päärakennuksen luoteispäädyn länsiluoteispuolella
jyrkän jokitörmän yläreunassa tunkion vieressä on viereisen luon-
nonsuojelun alueen luontopolkuun liittyvä opastetaulu, jossa on se-
lostus vuoden 1946 kaivauksesta paikalla. Myöskään vanhaa mänty-
ja kuusimetsää kasvavalla luonnonsuojelun alueella kaivauspaikan
pohjoispuolella ei löytöjä ollut havaittavissa (maaperä paikoit-
tain polkuja lukuun ottamatta rikkoutumatonta). N. 100-150 m kai-
vauspaikalta pohjoiseen törmän reunan läheisyydessä oli luonnon-

suojelualueella havaittavissa ainakin kaksi, kuitenkin tuskin asuinpaikkaan liittyvää, painannetta sekä selvästi myöhempiä hiekanoton jälkiä hieman kauempana törmästä. Samaa harjujaksoa pohjoiseen sijaitsee kohde 9 KANTOLA (ok-talon perustasta nokimaata ja tasataltta).

kartta s. 28

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

VETELI 9 KANTOLA

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Veteli, Tunkkari

Tila: Kantola R:no 11:23, om. Kaarlo Leponiemen pk?, os. 69730

TUNKKARI

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: Kantolan talo x = 7044 27, y = 488 18, y = n. 75

Löydöt: Vetelin mus. (tasataltta)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi), inv. 1990

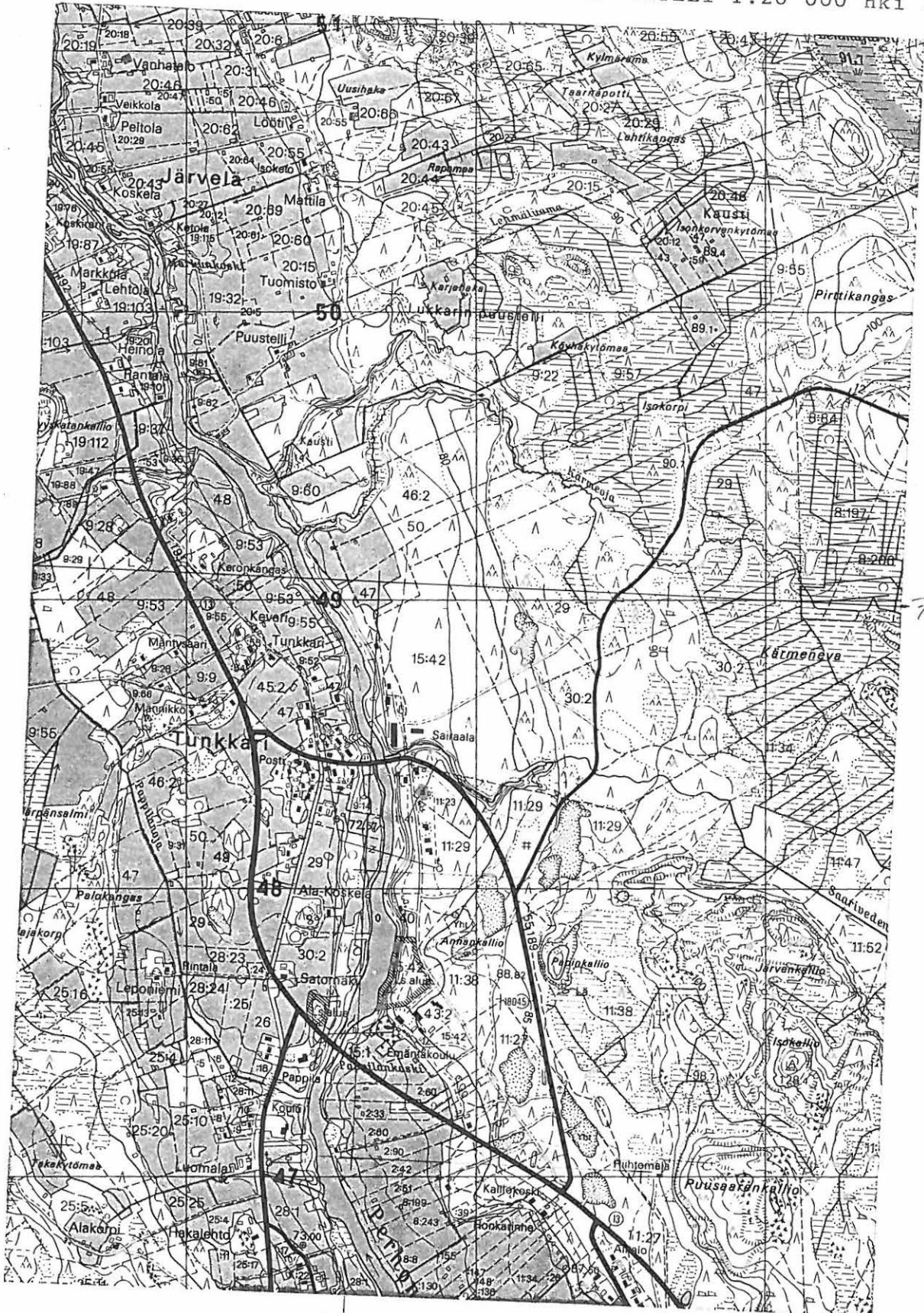
Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 2600 m pohjoiseen joen itäpuolella hiekkakankaan päällä vanhan maantien itäpuolella, vanhasta Tunkkarin sillasta n. 160 m kaakkoon.

Kuvaus: Kauppias Kaarlo Leponiemi löysi omakotitalonsa perustaa kaivaettaessa n. 1 m syvyydestä taltan hyvin nokisesta maakerroksesta hiekkamaasta. Kävin paikalla 25.9. 1990. Kaarlo Leponiemen (K.L. kuollut) tontti sijaitsee jokivarren itäreunaa noudattavan vanhan tien itäpuolella kukkakaupan eteläpuolella. Tontille ei todettu rakennetun lisää. Sen sijaan tästä etelään on koko harjualue tien itäpuolella kaavoitettu ja rakennettua omakotialuetta. Vanhalle Perhonjoen sillalle vievän tien leikkauksen kohdalla risteyksen länsipuolella havaitsin voimakkaan punaista maata, jossa ei kuitenkaan ollut löytöjä havaittavissa mahdollisesta kiinteästä muinaisjäännöksestä. Joen itätörmä on hyvin jyrkkä ja korkea. Hautakedon (emäntäkoulun) asuinpaikka (kohde 8) sijaitsee Kantolasta n. 800 m SSW suunnilleen samalla korkeustasolla. Tarkastin m 26.9. myös Kantolasta pohjoiseen sijaitsevan Perhonjokilaakson aluesairaalan pohjois-koillispuolella sijaitsevat valtavat sora-kuoppa-alueet (n. 80-85 m mpy.), joissa muinaisjäännöksen merkkejä ei ollut havaittavissa.

kartta s. 30

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

7045

488

VETELI 10 MIESKOTITEOLLISUUSKOULU

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Veteli, Kainu

Tila: Rn:o ?, om. Vetelin kunta, 69700 VETELI

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: ent. kotiteollisuuskoulu $x = 7041\ 84$, $y = 489\ 23$,
 $z = n. 80$ Löydöt: KM 13456 ("isketty kvartsipuikko"), KM 25952:1-2 (kvart-
siesine ja -iskos)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi), inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 1000 m itään Perhonjoen (Vetelinjoen) itäpuolella n. 700 m kaako-luode -suuntaisen harjun alaosassa kirkolle vievän tien pohjoispuolella.

Kuvaus: Etelä-Pohjanmaan maakuntaliiton sihteerin Väinö Tuomaalan lähettämä kvartsi on peräisin Vetelin ent. mieskotiteollisuuskoulun maalta mäkirinteestä, koulun eteläpuolelta punaisesta hiekkamaasta. Nykyään rakennuksessa, joka sijaitsee selvän terassin päällä, on kunnan virastoja. Tarkastin löytöpaikkaa ja sen lähiympäristöä 1.10. 1990. Pintamaa on piha-alueella paikoin rikokoutunutta, mutta löytöjä ym. en havainnut. N. 50-60 m rakennuksen pohjoispuolelta kunnan keskustaaajamaa halkovalta tieltä alas pellolle (kohti WSW) johtavalta tieuralta, terassin päältä, löytyi yksi kvartsi-iskos (koordinaatit n. $x = 7041\ 92$, $y = 489\ 24$, $z = n. 82,5$). Tieuran terassin reunan leikkauksessa en havainnut selviä muinaisjäännöksen merkkejä. Paikka on hiekkaharjua. Toinen yksittäinen kvartsi löytyi tästä edelleen n. 120 m NNW kynnetyn pellon ylosasta, tunkiokasvillisuuden tässä peittämän varsinaisen jyrkemmän terassin alta ladon yläpuolelta (koordin. n. $x = 7042\ 02$, $y = 489\ 14$, $z = n. 77,5-80$). Myös tämä on hiekkamaata. Mitään muuta muinaisjäännökseen viittaavaa en havainnut näillä kivi-kautiseksi asuinpaikaksi sopivilta vaikuttavilta paikoilta.

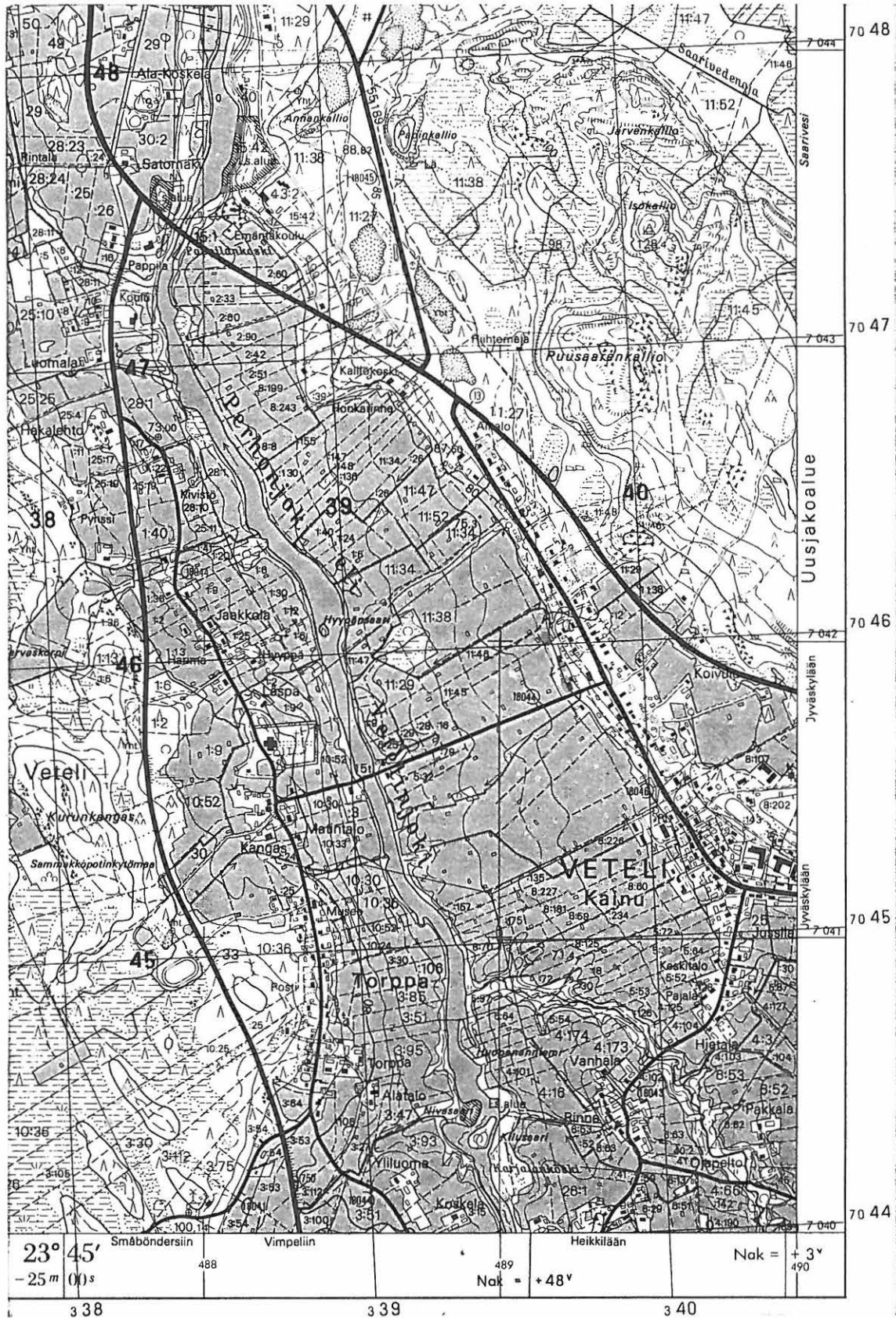
kuva 1 (negat. f 84310)

diaposit. 22334

kartta s. 32

VETELI 10 MIESKOTITEOLLISUUSKOULU

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

VETELI 11 HAUTAKANGAS/PALOKANGAS

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Veteli, Tunkkari

Tila: Rn:o 45:2, om. Tunkkari, Pekka?, os. 69730 TUNKKARI

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: x = 7044 22, y = 487 10, z = n. 72,5

Löydöt: Kunnallisneuvos Heikki Tunkkarin kok. Veteli (pohjalainen tasataltta)

Tutkimukset: inv. 1971 (M. Ahvenlampi), inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Pappilanoja)

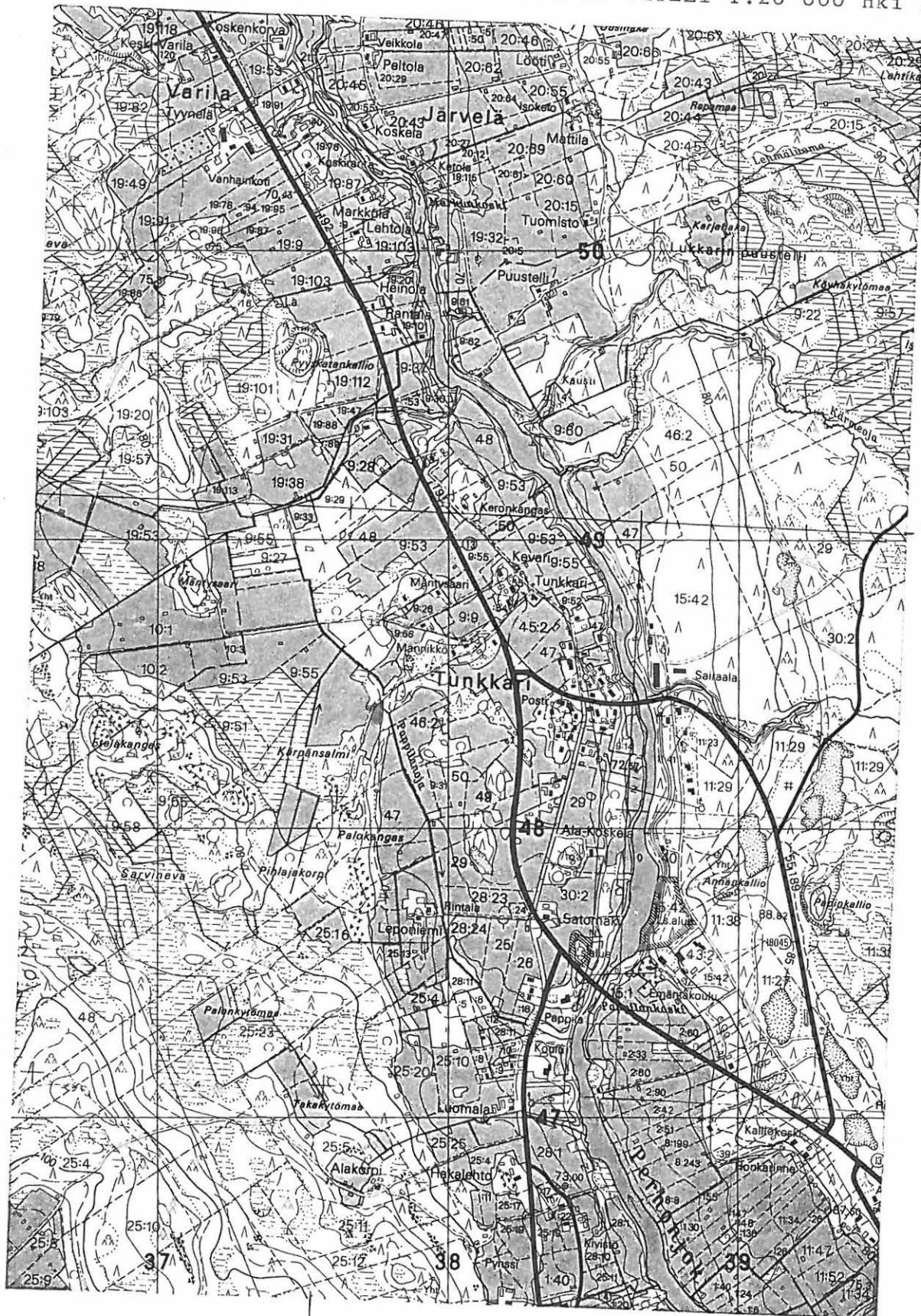
Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 2,8 km NNWPerhonjoen länsipuolella n. 900 m, ns. Palokankaan pohjoisosassa pellolla, pienen Pappilanojan ja tilustien välissä.

Kuvaus: Löytötietojen mukaan taltta löytyi H. Tunkkarin uudispellostosta Palokankaasta, n. 700 m Tunkkarin sillasta lounaaseen. M. Ahvenlampi lienee tarkastanut paikan v. 1971. Vuonna 1990 (1.10.) tarkastin v. 1971 inv. -kertomuksen koordinaateissa paikan kapean peltolohkon, joka oli nurmella. Oppaana oli Mikko Tunkkari, joka tiesi löydön. Löytötiedoissa mainittu paikka sijoittuu enemmän kaakkoon sijaitsevalle korkeammalle kiviselle kankaalle (ks. kohde 22 PALOKANGAS E). Paikalla ei ollut mahdollisuuksia tarkempien havaintojen tekoon. Maasto viettää paikalla kohti pellon itäpuolella olevaa Pappilanojaa.

kuva 2 (negat. f 84324)

kartta s. 34

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

7045

487

VETELI 12 KIIKKUNIEMI

Kivikautinen asuinpaikka

lk. II

Kylä: Veteli

Tila: Rn:ot ? 8:232, om. Kolehmainen, Mikko, 69700 VETELI, 8:243,
om. Vähäkainu, Henry, Petrank. 7A, 80130 JOENSUU, 8:39,
om. Ovaska, Pentti, 69700 VETELI, 2:51?, om. Lempiälä,
Mauno, 69700 VETELI, Rn:o 2:42 ja 2:90, om. ?

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: x = 7042 80- 7043 10, y = 488 34-46, z = n. 75

Löydöt: KM 25945:1-16 (Hiotun liuske-esineen katkelma, kvartsiesi-
neitä, -ytimiä ja -iskoksia, palaneita luunpaloja)

Tutkimukset: inv. 1990

Ajoitus: kivikautinen, Ka I ?

Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin keskustajaman pohjoispuolella, kirkolta linnun-
tietä n. 1150-1450 m NNE, valtatie 13:n lounaispuolella ja Perhon-
joen uoman itäpuolella 300-400 m, kangasmetsässä ja pellolla.

Kuvaus: Idästä Perhonjokilaakson peltoalueelle pistävän mäntyä kasvavan hiekkaisen ns. Kiikkuniemen alueelta, sekä jokilaakson laajaan peltoalueeseen liittyvän pellon itäreunasta niemen pohjoispuolella, löytyi 5.10. tarkastuksen yhteydessä kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä useasta kohdasta. Näistä runsaimmat tulivat sähkövoimalinjan pylvään ympäriltä mainitun suuren peltoalueen itäreunan pienestä (n. 20x15 m) kynnetystä pelto-osasta pintalöytöinä (löytökohta 1, löydöt :1-6, koordin. x = 7043 10, y = 488 34, z = n. 75, Rn:o 2:90 ja 2:42, om?). Valtaosa laajoista pelloista oli inventointiaikana muokkaamattomia. Löytökohta sijaitsee vain runsas 15 m valtatie lounaispuolella. Hiekkaperäisen pellon pinnassa oli runsas kvartsiaineisto ja liuske-esineen katkelma. Muutaman kymmenen metrin levyisen kyntämättömän pellonosan erottama toinen löytökohta sijoittui pellon ja Kiikkuniemen metsänreunan ojaleikkaukseen. Tässä oli muutamia kvartseja ja paikoin mahdollista värjäytynyttä kulttuurimaata.

Edellisestä edelleen n. 70-100 m SE oli hiekkakankaassa olevalla ajouralla korkeammalla pari kvartseja (kohta 2, löydöt :7-8, koor-

din. $x = 7043\ 03$, $y = 488\ 34$, $z = n. 77,5$, Rn:o 2:51? om. Mauno Lempiälä, 69700 VETELI?). Kolmas (3) löytökohta sijaitsi niin ikään ajouralla, joka johtaa valtatieltä WSW kohti peruskartan v. 1987 päällepainatukseen merkittyä uudisrakennusta. Myös tästä paikasta talon S- ja SE-puolelta löytyi vain muutamia kvartseja (löydöt :9-10, Rn:o 8:232, om. Mikko Kolehmainen, 69700 VETELI). Neljäs havaittu löytökohta oli edellisestä edelleen n. 60-80 m etelään kankaan länsiosassa tieuralla sekä paikalla selvästi havaittavan muinaisen rantaterassin reunan leikkauksessa kuusiaidan eteläpuolella (kohta 4, löydöt :11, koordin. $x = 7042\ 88$, $y = 488\ 35$, $z = n. 75$, Rn:o 8:243, om. Henry Vähäkainu, Petrank. 7A, 80130 JOENSUU). Myös tässä oli muutamia kvartseja havaittavissa. Löytökohta (5) sijaitsi Kiikkuniemen jyrkkää eteläreunaa noudattavan ja uusille omakotitaloille vievän tien länsiosassa. Löytökohta sijaitsi lähellä niemen länsinokkaa, jyrkemmän rinteen yläosassa (löydöt :12-14, koordin. $x = 7042\ 80$, $y = 488\ 38$, $z = n. 75$, Rn:o 8:39, om. Pentti Ovaska, 69700 VETELI). Tieleikkauksessa näkyi muutamia kvartseja ja palaneita luunpaloja. Kahden viimeksimainitun löytökohdan välinen etäisyys on arviolta n. 90 m. Välialueelle niemen länsireunan terassin päälle tarkastusajankohtana rakenteilla ollut uudisrakennus oli lähes harjakorkeudessaan.

Kaikkiaan löytöjä tuli runsaan 300 m matkalta paikoitellen kankaan länsireunaa kiertäen ja sen pohjoispuoleisella nykyisellä pellolla. Kaikki löytökohdat näyttivät sijoittuvan suunnilleen samalle n. 75 m korkeudelle merenpinnasta. Siten alueen asuinpaikka lie-
nee suunnillleen samanaikainen, kuin Meinanderin v. 1946 tutkima Hautaketo/Emäntäkoulu (kohde VETELI 8) runsas 400 m Kiikkuniemen löytökohdan 1 NNW-puolella.

Edellisten löytöjen lisäksi löysin yksittäiset kvartsi-iskokset ylemmältä korkeustasolta valtatie 13:n koillispuolelta vanhan Tunkkarin tien molemmilta puolilta. Ensimmäinen kvartsilöytöpaikka sijaitsee vanhan tien koillispuolen suuren hiekkakuopan lounaiskulmassa, leikkauksessa, n. 20 m tieltä (löytö :15, koordin. $x = 7043\ 23$, $y = 488\ 56$, $z = n. 85$). Mitään muita löytöjä ei tavattu koko laajan hiekkakuopan alueella. Etäisyys edellä mainittuun löytökohtaan (1) on n. 240 m ENE. Toinen kvartsi (:16) löytyi mainitun Tunkkarin emäntäkoulun ohi vievän vanhan tien lounaispuolelta n. 10 m samalta hiekkakangasalueelta (löytökohdan koordinaa-

tit: $x = 7043\ 33$, $y = 488\ 43$, $z = n. 82,5$). Löytö tuli tieltä kohti lounasta vievän peruskarttaan merkitsemättömän tieuran reunasta, edellisestä löytökohdasta n. 150 m luoteeseen. Mainittuun Kiikkuniemen ensimmäiseen löytökohtaan on matkaa n. 230 m SSW, emäntäkoulun päärakennukseen luoteessa n. 300 m. Maasto viettää tässä kohti WSW. Mitään muuta mahdolliseen muinaisjäännökseen viittaavaa ei tässäkään havaittu, mahdollisesti johtuen maanpinnan vähäisistä rikkoutumista. Mahdollisesti ne edustavat kuitenkin emäntäkoulun ja Kiikkuniemen asutusta varhaisempaa vaihetta. Useampia kvartseja (mahdollisesti mursketta?) sen sijaan havaittiin paikalla, johon ilmeisesti varastoitu karkeampaa maa-ainesta ($x = 7043\ 04$, $y = 488\ 58$, $z = 85$) lähellä uuden valtatie leikkausta, n. 100 m itään Kiikkuniemen löytökohdasta 2.

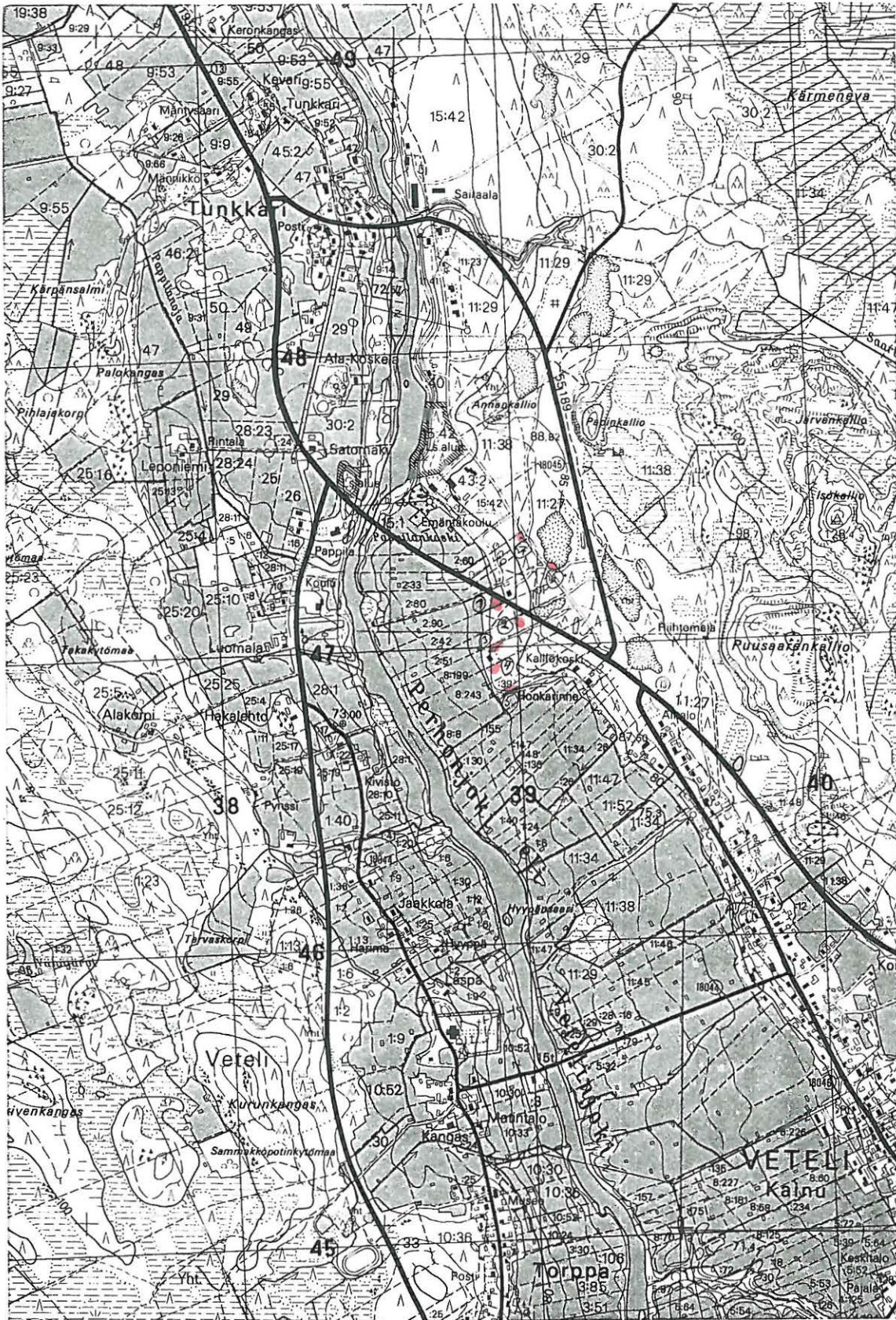
kartta s. 38

kuvat 3,4,5 (negat. 84319-321)

diaposit. 22335

VETELI 12 KIIKKUNIEMI

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

498

VETELI 13 HEIKKILÄ

Kivikautinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Veteli, Heikkilä

Tila: Rn:o 7:98 (=7:72), om. Pollari, Into, 69700 VETELI, mahdoll.
7:101, om. Purohaara, Kalevi, os. KOKKOLA)

Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, PP. 1986)

Koordinaatit: x = 7039 17, y = 489 64, z = n. 80

Löydöt: KM 25946:1-5 (kvartsiesineitä ja -iskoksia)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Saviluoma)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 2800 m SSE runsas 400 m Perhonjoen itäpuolella Heikkilän kyläosan asutussaarekkeen itäreunassa pellolla

Kuvaus: Heikkilän kyläosaa tarkastettaessa löytyi 5.10. peltöjen ympäröimän ja näistä selvästi kohoavan asutussaarekkeen itäreunasta kivikautisen asuinpaikan merkkejä heti kylänmäen juurelta. Ainoastaan pieni peltolohko oli kynnettyä alueella. Tästä löytyi n. 12 x 15 m alalta parikymmentä kvartsi-iskosta. Löytökohta sijaitsee kylänmäeltä itään Kylmäkylää kohti vievän paikallistien pohjoispuolella sijaitseva koillista kohti viettävä pelto. Muuta asuinpaikkaan viittaavaa ei havaittu. Todennäköisesti asuinpaikka jatkuu tarkastusajankohtana kyntämättömänä olleille pelloille tien eteläpuolella, mahdollisesti myös alemmaksi kohti koillista, jonne maasto laskee runsaan 100 m matkalla n. 5 m kohti Saviluoman uoma.

Tarkastin myös Heikkilänkosken ja Saviluoman puroon rajoittuvan hiesupellon kylänmäen luoteispuolella, n. 350-500 m mainitusta havaitusta asuinpaikasta NW. En havainnut siinä löytöjä. Samaten Lampinkankaan vanha umpeenkasvanut sorakuoppa Perhonjoen länsipuolella, n. 2 km etelään (SSW) asuinpaikasta oli tarkastettaessa löydötön.

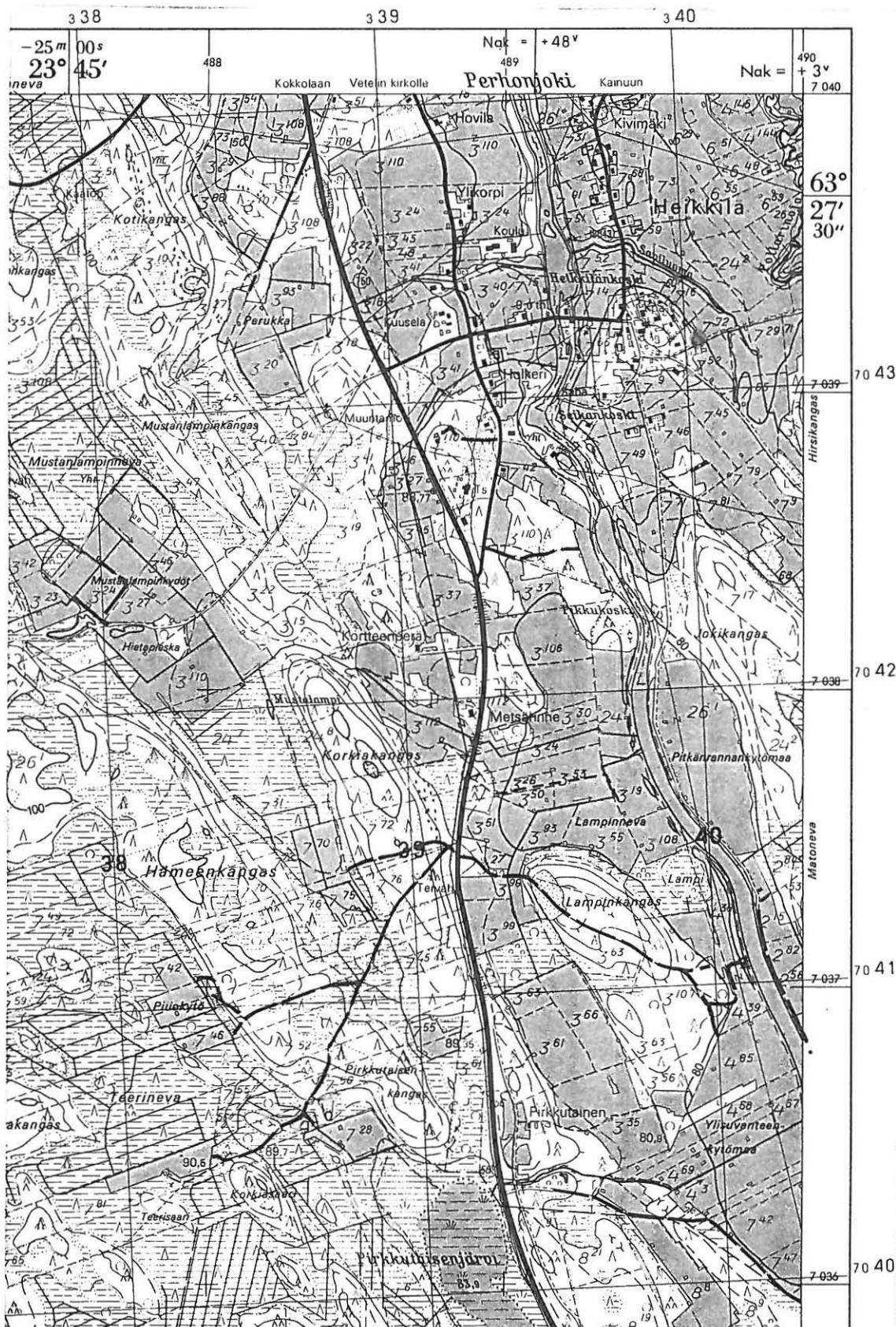
kartta s. 40

kuva 6 (negat. 84322)

diaposit. 22336

VETELI 13 HEIKKILÄ

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1986

VETELI 14 KUITUSENKANGAS/JOKI

Kivikautinen asuinpaikka

lk. II

Kylä: Räyrinki

Tila: Rn:o 3:5 uusjaossa, 2:25, om. Lång, Heikki, os. Isokylä
69820 RÄYRINKI

Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: a: x = 7031 71, y = 486 70, z = n. 80

b: x = 7031 86, y = 486 58, z = n. 77,5-80

Löydöt: KM 20086 (piiesine, piikärjen keskikatkelma?), KM 25947:1-
6 (Kvartsikaavin, -ytimiä ja -iskoksia, palanut luunpala)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Kruunupyynjoki (Poraså/Porasenjoki)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 10 km etelään Räyringin
Isostakylästä Evijärvelle vievän maantie 744:n Porasenjoen ylittä-
vän sillan pohjoispuolella n. 200-300 m, Porasenjoen itäpuolella.

Kuvaus: Tarkastuksen 10.10 1990 aiheena oli mv. Toivo Koskimäen,
os. Jokela 62500 EVIJÄRVI, löytämä piiesineen (kärjen?) katkelma,
jonka Kaisu Anttila sai haltuunsa kaivaessaan Evijärvellä v. 1977.
Löytötietojen mukaan esine oli löytynyt mäkirinteestä läheltä
pienää jokea (Porasenjokea?), rakenteilla olleen viljelystien
ojasta, jossa oli punaista maata. Löytöjä ilmoitti lisäksi paikan
olleen läheisestä Joen talosta (Rn:o 2:25, om. Lång, Heikki) n.
300 m etäisyydeltä, mutta löytökohdan suunta talosta puuttuu.
Joen talo sijaitsee koordinaateissa mainitun kohdan a vieressä Po-
rasenjoen Kellokoskesta lähes 10 m kohoavalla mäellä. Talon luo-
teispuoleiselta pieneltä hiekkaperäiseltä rinnepellolta löytyi jo-
kivarsitien itäpuolelta terassimaisesta maastokohdasta peltokyn-
nöksistä kvartseja. Tästä runsas 100 m mainitun tien idänpuolei-
sesta hiekkaisesta maaleikkauksesta tuli lisää asuinpaikan merkke-
jä n. 30 m matkalla (kvartsiesine ym. kvartsia ja palanut luunpa-
la). Löytökohtien välialueelta (kyntämätöntä peltoa) havaintoja
ei tehty. Tieleikkauksesta edelleen n. 300 m luoteeseen löytyi
lisää kvartsi-iskoksia paikasta, joka on tässä määritelty erilli-
seksi mahdolliseksi asuinpaikaksi (kohde 15 SIANSELJÄNKANGAS),
mutta josta löydöt on luetteloitu samalle päänumerolle (KM
25947:7-8). Aikaisemman löydön löytöpaikka ei selvinnyt tarkas-

tuksessa. En tavoittanut Heikki Långia eikä talon emäntä tiennyt löydöstä.

kartta s. 43

kuva 7 (negat.84326)

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1986

Kirkonkylä 485	Hietaharju 486	VETELI Nak = + 4 ^v	487	23° 45' - 25 m 00 ^s
Nak = + 49 ^v				

7030

merenpinnasta N-60 järjestelmän mukaan Kartoitus 1:10 000 v. 1974 T. Niemelä (A), J. Lammi

3 35

3 36

3 37

VETELI 15 SIANSELJÄNKANGAS

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä: Räyrinki

Tila: Rn:o 3:4, 3:17 uusjaossa v. 1991

Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, pp. 1987)

Koordinaatit: x = 7032 10-18, y = 486 28-36, z = 77,5

Löydöt: KM 25947:7-8 (kvartsi-iskoksia)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Kruunupyynjoki (Poraså/Poraseanjoki)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 9,6 km SSW Räyringin Isostakylästä Evijärvelle vievän maantien 744 Porasearjoen sillasta n. 650 m NNW Porasearjoen itäpuolta noudattelevan paikallistien leikkauksessa.

Kuvaus: Piiesineen KM 20086 löytöpaikan etsimisen ja tarkastuksen yhteydessä löytyneen Joen/Kuitusenkankaan kivikautisen asuinpaikan (kohde 14) pohjoispuolelta löytyi joen itäpuolta noudattavan paikallistien itäleikkauksesta paikoitellen runsas parikymmentä kvartsi-iskosta. Havaitut iskokset ovat hiekkaisesta jokea kohti viettävästä rinteestä, Pohjoisimmat löydöt tulivat paikassa, jossa tie maantie 744:ltä tultaessa tulee metsikön läpi aivan jokitörmän päälle. Löytöjä haivaittiin tästä kaakkoon tien itäleikkauksessa runsaan 100 m matkalla. Kvartsia lukuun ottamatta en havainnut muuta mahdolliseen asuinpaikkaan viittaavaa. Löydöt on luetteloitu edellisen kohteen (14) kanssa samalle päänumerolle.

kartta s. 45

VETELI 15 SIANSELJÄNKANGAS

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1986

7030

Kirkonkylä 485	Hietaharju 486	VETELI Nak = + 4 ^v	487	23° 45' - 25 ^m 00 ^s
Nak = + 49 ^v				

merenpinnasta N-60 järjestelmän mukaan Karttoitus 1:10 000 v. 1974 T. Niemelä (A), J. Lammela

3 35

3 36

3 37

VETELI 16 KORAKIANGAS

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Haapala

Tila: Rn:o 10:15, om. Maasalo, Mauno, KOKKOLA, mahdoll. 10:3,
om, Pöyhönen, Paavo, 69820 RÄYRINKI

Pk 2314 12 RÄYRINKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7033 22, y = 492 43, z = n. 87,5-90

Löydöt: KM 25948:1-2 (kvartsi-iskoksia)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Haapajärvi)

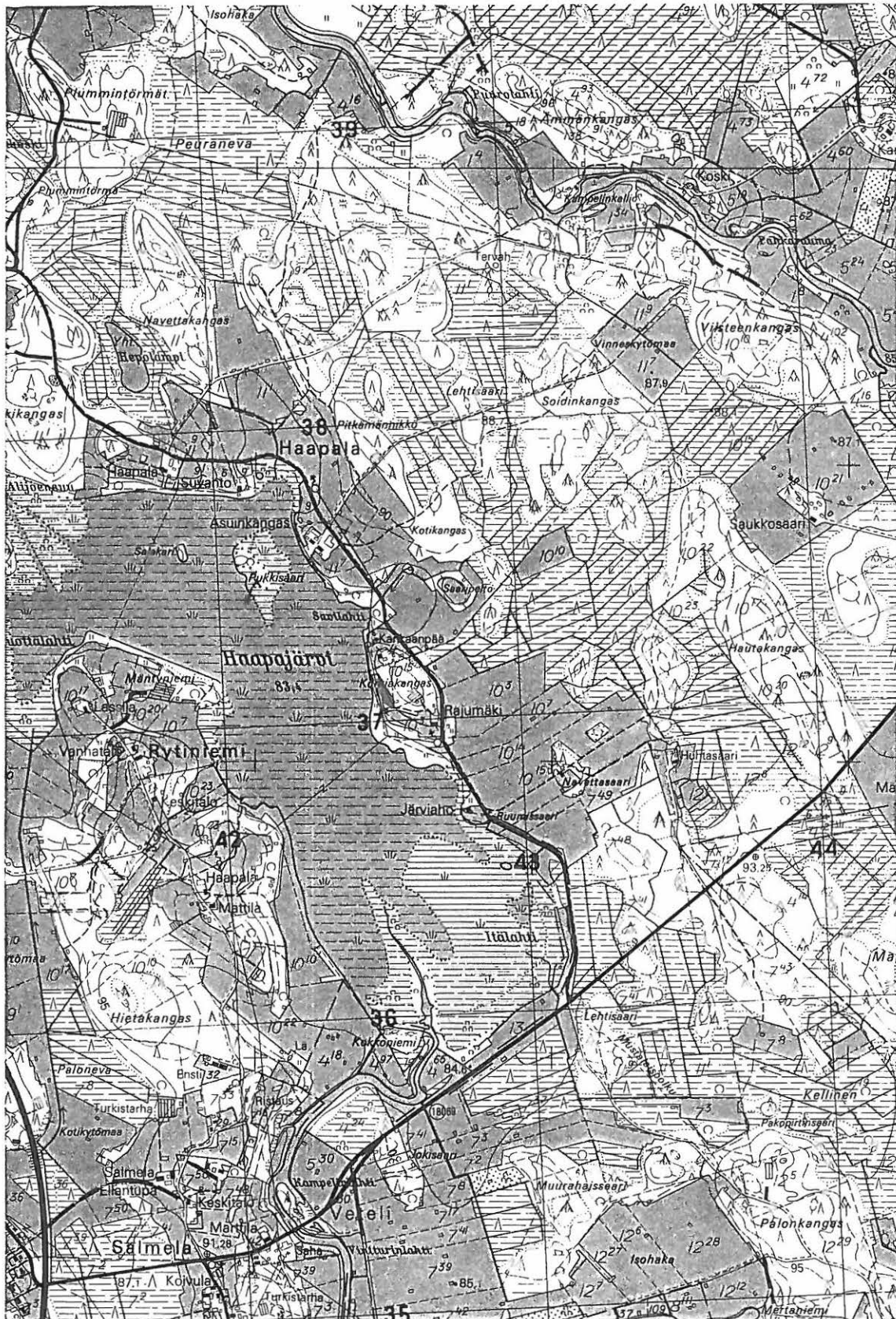
Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 9,6 km SSE Haapajärven itärannan Korakiakaan järveä kohti laskevassa länsirinteessä.

Kuvaus: Tarkastin Haapajärven itärannan kivikautisen asuinpaikan sijainnille sopivalta vaikuttavan Korakiakaan aluetta 8.10. 1990. Mäen SE-kärjessä sijaitsevan Rajumäen talon pienessä pellossa talon eteläpuolella en havainnut muinaisjäännökseen viittava merkkejä. Tilan isäntä Paavo Pöyhönen kertoi naapuritilalla Korakiakaan länsirinteessä sijaitsevassa 1950-luvulta lähtien viljellyssä pellossa kynnettäessä havaituista palaneista kivistä ja palaneesta maasta. Ilmeisesti hiiltä ei ollut havaittu kuitenkaan. Kapeaa kankaan rinteen suuntaista peltolohkoa tarkastettaessa löytyi kynnöksestä muutamia kvartsi-iskoksia. Hiekkaperäisen pellon yläosassa oli siellä täällä punertavanruskeita läikkiä, jotka kuitenkin saattavat olla luontaisina maaperässä. Hiiltä ei ollut havaittavissa. Mahdollisesti kyseessä on kivikautinen asuinpaikka, joka saattaa jatkua kangasta kiertäen mäen eteläpuolellekin Pöyhösen maalle. Tämän alueen havainnointiin ei ollut tarkastushetkellä mahdollisuutta. Järvenpinta (Haapalanjärvi) lienee ollut aiemmin metristä kahteen nykyistä korkeammalla (nyt lähes kuiva).

kartta s. 47

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

7033

492

VETELI 17 VARESHARJU

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Pulkkinen, Konttikangas

Tila: Rn:o 7:12, om. Biskop, Honga, Lilhonga KOKKOLA (ent. om.
Friiti Lilhonga kuollut)

Pk 2314 11 PATANA (1977, 1986)

Koordinaatit: x = 7028 19, y = 495 17, z = n. 100-102,5

Löydöt: KM 25949 (kvartsi-iskoksia)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Patananjoki)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 15,2 km SSE Varesharjun risteyksestä Pulkkisen kylään vievän maantien (n:o 7502) Patananjoen ylittävältä sillalta n. 270 m länteen Varesharjun hiekkakankaan itäreunassa.

Kuvaus: Tarkastaessani Varesharjun aluetta löytyi 9.10. 1990 kvartsi-iskoksia Pulkkisen maantieltä pohjoiseen Piilolan talolle vievältä kärrytieuralta hiekkakankaan rikkoutuneista kohdista. Löydöt tulivat n. 20 m matkalta itään viettävän terassimaisen maastokohdan päältä. Pulkkisen paikallistieltä on matkaa n. 30 m. Muuta mahdolliseen asuinpaikkaan viittaavaa en havainnut myöskään muutamassa tekemässäni koepistossa. Samassa yhteydessä tarkastetut Varesharjun Pulkkisen maantien reunassa sijaitsevat laajat soranottoalueet olivat löydöttömät.

kartta s. 49

kuva 8 (negat. 84323)

VETELI 17 VARESHARJU

Ote peruskartasta 2314 PATANA 1:20 000 Hki 1986

7028

VETELI 18 HARJU-PATANA

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä, kyläosa: Pulkkinen, Patana

Tila: Rn:o 2:18, om. Harjupatana, hannes, 69850 PATANA, 2:16, om.
Harjupatana, Asko, 69850 PATANA, mahdolli. Kiviaho, Alpo,
69850 PATANA

Pk 2314 11 PATANA (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7024 61, y = 495 03, z = n. 100

Löydöt: KM 25951:1- (kvartsiydin ja -iskoksia)

Viite: E.E. Takala, SMYA XVII 1897, s. 128

Tutkimukset: inv. 1990

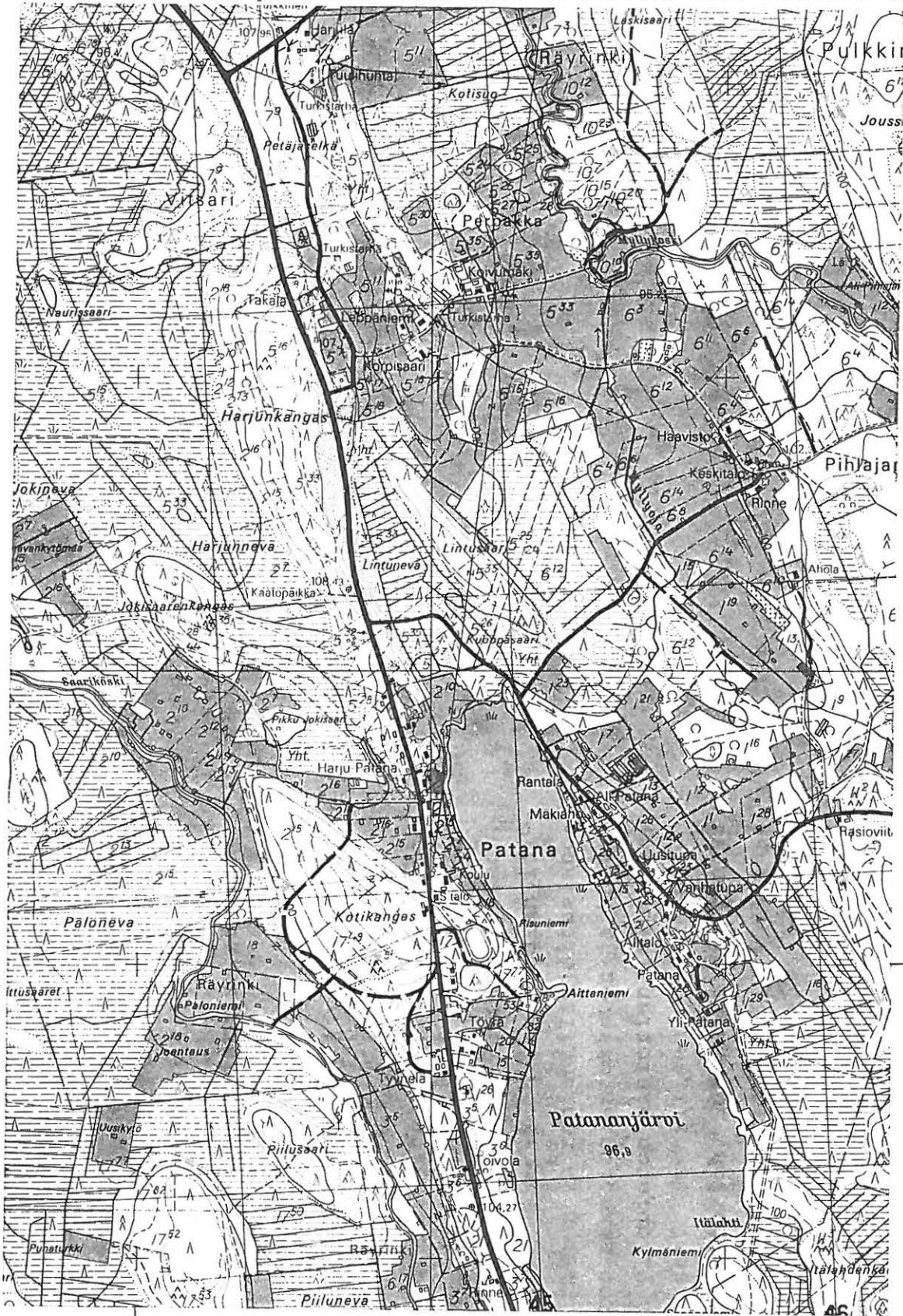
Vesistö: Perhonjoki (Patananjoki, Patananjärvi) / Kruunupyynjoki
(Porasenjoki)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 18,3 km SSE Patananjärven länsirannalla lähellä järven pohjoispäätä maantien ja järven välissä rantapellolla.

Kuvaus: Patanan Taipaleen asuinpaikan (kohde 1) tarkastuksen yhteydessä 8.10. 1990 löytyi tästä n. 2,2 km pohjoiseen Patananjärveä kohti viettävän pellon alaosasta muutamia kvartseja, muttei muita mahdolliseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä. Ne ovat n. 20-30 m järvenrannasta. Paikka on kivikautiselle asutukselle ilmeisen sopivaa maaperältään hiekkaista aluetta. Eetu Esa Takalan mukaan olisi Harju-Patanan pellosta tien vierestä 1800-luvun puolella löytynyt sittemmin hukkaan joutunut lohjennut taltta. Löytöpaikan eteläpuolella Kotikankaalla sijaitsevat hiekka- ja sora-kuopat ja Aittaniemen pohjoispuoliset pienet rantaviljelykset olivat löydöttömät, kuten myös n. 1 km pohjoiseen sijaitsevan Harjunkaan sorakuoppien reunat maantien vieressä.

kartta s. 51

Ote peruskartasta 2314 11 PATANA 1:20 000 Hki 1986

494

7024

VETELI 19 MUSTIKKAHARJU

Kivikehä/-kuoppa

lk. II

Kylä: Veteli

Tila: Rn:o 10:33, om. Tunkkari, Esko, os. Torppa 69700 VETELI
Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7039 88, y = 486 37, z = n. 100

Löydöt: -

Viite: O.W. Kankaanrannan kirje 23.9. 1910, A. Äyräpään tarkastus-
kertomus v:lta 1933

Tutkimukset: tark. 1933 (A. Äyräpää), inv. 1971 (M. Ahvenlampi),
inv. 1990

Vesistö: Kruunupyynjoki (Kaivosoja, Kivivesi, Kaakkurilampi)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 2600 m SW Vetelin Tor-
pasta Teerijärven Småböndersiin vievän paikallistien (n:o 18041)
luoteispuolella n. 300 m, Mustikkaharjun luoteisrinteellä metsäs-
sä.

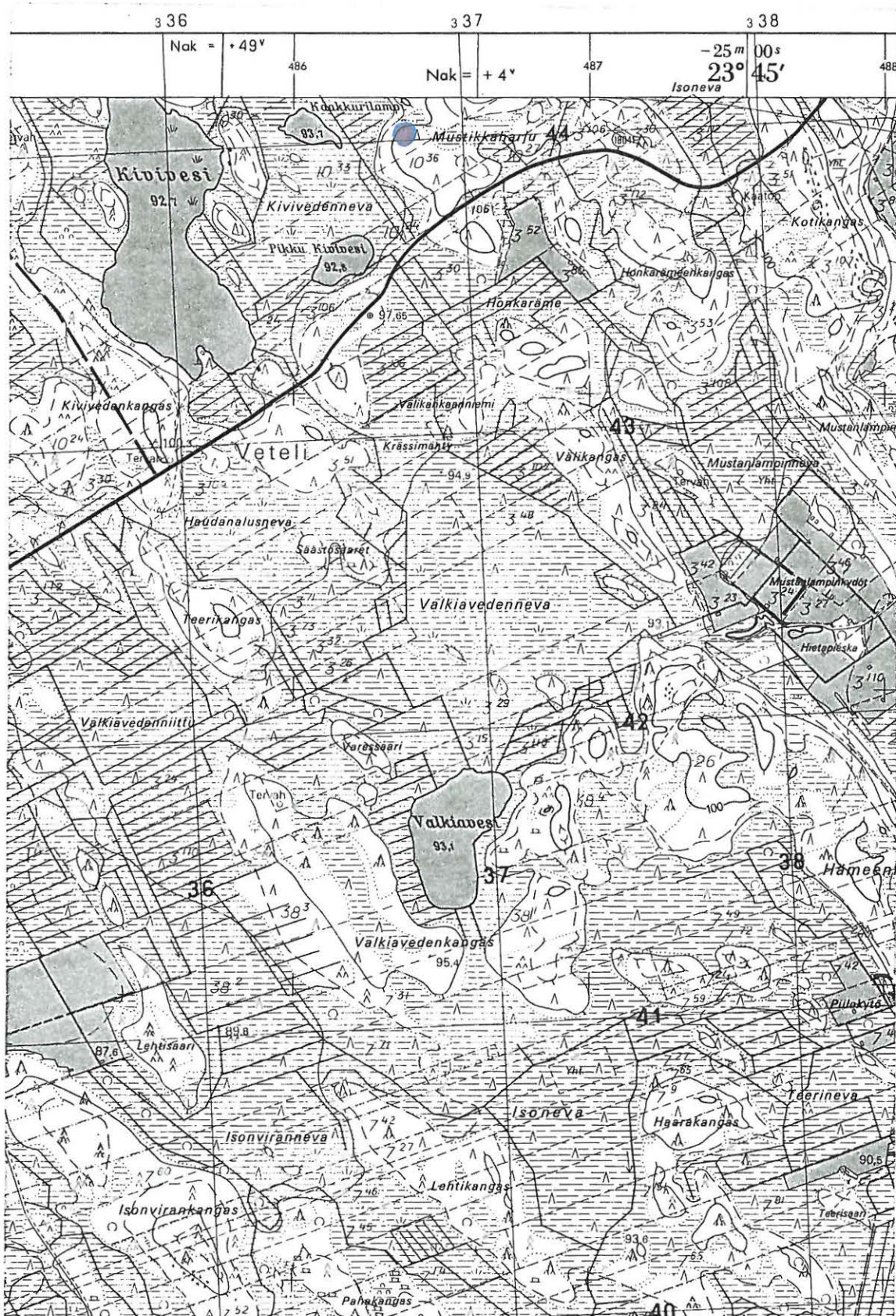
Kuvaus: A. Äyräpää tarkasti yhdessä Vetelin museonhoitajan santeri
Torpan kanssa 27.8. 1933 ylioppilas O.W. Kankaanrannan Suomen mui-
naismuistoyhdistykselle kirjessään 23.9. 1910 ilmoittaman Mustik-
kaharjun kivikehän paikan. Kankaanranta oli käynyt paikalla mai-
nittuna vuonna, jolloin kivikehä oli vahvan sammaleen peitossa ja
sen sisus metsää kasvava. Rakennelma on kivikehän ympäröimä kuop-
pa, AÄ:n mukaan kooltaan n. 5 m (E-W-suunnassa) x 4,65 m (N-S-
suunnassa). Kehän korkeus oli n. 40-45 cm ja keskuskuopan syvyys
tämän harjalta mitaten n. 110-120 cm. Alarinteen puolella pohjoi-
sessa kivikehässä oli kuoppaan johtava käytävän tapainen painanne,
jonka ulkolaidassa oli keskuskuopan syvyinen kuoppa, joka ei kui-
tenkaan jatkunut pidemmälle alarinteeseen. Äyräpää havaitsi kuo-
passa oli hieman hiiltä, muttei pitänyt sitä tervahautana. Hänen
arvelunsa mukaan rakennelma on jonkinlaisen säilytyspurnun jään-
nös. Tarkastin paikan 10.10. 1990, joka löytyi suunnilleen ilmoi-
tetusta kohdasta kivisen kankaan rinteestä tuoreesta kangasmetsäs-
tä. Tien ja kivikehän välinen metsälohko oli paljaaksihakattu
hiljattain. Kivikehä oli Äyräpään tarkastusajasta metsittyntyt ja
paksun sammaleen sekä muun aluskasvilisuuden peitossa ja koskema-
ton. Mahdollisesti se ollut Äyräpään esittämä säilytyspurnu, to-

dennäköisimmin historialliselta ajalta.

kartta s. 54

kuva 9 (negat. 84325)

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1986

7040

40

VETELI 20 ALASPÄÄ

Kvartsi- ja irtolöytöpaikka, *mahdollinen arj.*

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Alaspää

Tila: Rn:o 1.1 ?, om. Alaspää, Reino, os. 69820 RÄYRINKI

Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7034 40, y = 488 22, z = n. 90

Löydöt: sijoituspaikka tuntematon (2 reikäkiveä, taltta?), KM
25953 (kvartsikaavin)

Tutkimukset: inv. 1990

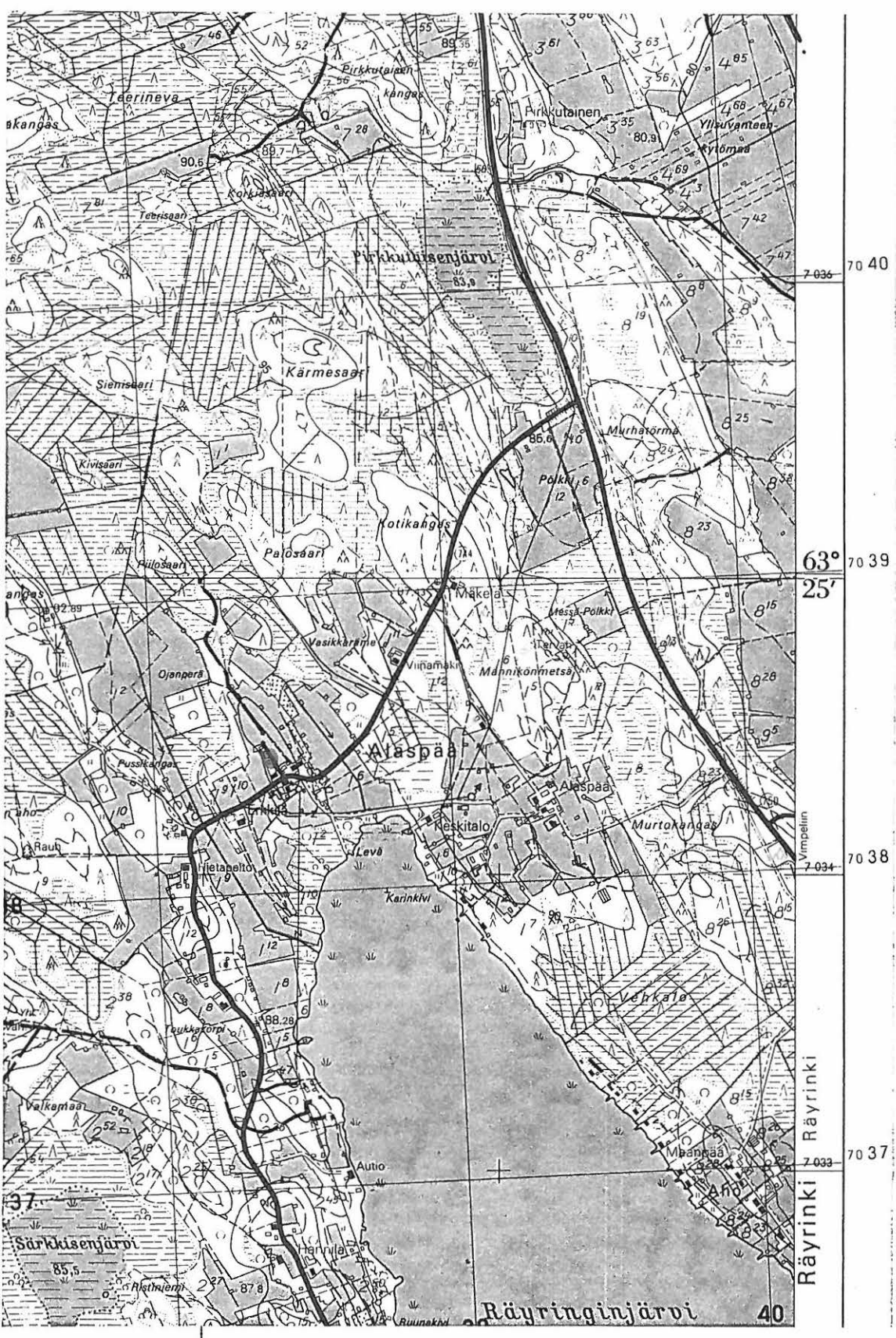
Vesistö: Kruunupyynjoki (Porasenjoki, Räyringinjärvi)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 7,3 km etelään Räyringinjärven pohjoispäässä, paikallistien pohjoispuolella.

Kuvaus: Paikan tarkastuksen aiheena oli Reino Alaspään ilmoitus aikoinaan, mahdollisesti vuoden 1948 vaiheilla, löytämistään esineistä. Nämä olivat löytäjän mukaan reikäkiven katkelma, reikäkivi ja taltta sekä nappien valumuotteja 2 kpl. Löytöpaikka sijaitsee talon pohjoispuoleisella pellolla. Eteläpohjalaisen osakunnan jäseniä olisi myöhemmin käynyt paikalla ja Anna-Liisa Toivosen johdolla näyttänyt löytöjä, tai osaa niistä, Kansallismuseossa (1960-70luvulla?). Alaspään mukaan Kansallismuseosta olisi annettu vastaus, että vastaavanlaisia on museossa, joten nämä olisi annettu talletettaviksi Vetelin museoon. En kuitenkaan havainnut tällaisia aiemmin museossa käydessäni. Vielä vuoden 1975 vaiheilla olisi löytynyt yksi kiviesine lisää, joka Martti Pollarin kautta olisi toimitettu Vetelin museoon. Kaikkien näiden löytöjen nykyinen sijaintipaikka on tuntematon. Tarkastin 21.10. 1990 ilmoitettua löytöpaikkaa talon pohjoispuolisella peltoalueella (pelto-kummulla, jolla myös rakennukset), mutta alue oli pääasiassa kylvämättä ja kasvillisuuden peitossa. Ainoastaan pieneen perunamaan pinnasta löytyi yksittäinen kvartsiesine. Reino Alaspää kertoi poikana ollessaan löytäneensä myös yhdestä puusta veistetyn n. 70 cm leveän veneen, jonka keula oli ollut poltettu, mutta joka jo löydettyäessä oli ollut aivan laho. Tämän löytöpaikka oli ollut talosta n. 700 m pohjoiseen.

VETELI 20 ALASPÄÄ

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1986

488

VETELI 21 SOMEROHARJU

Kvartsilöytöpaikka III

Kylä, kyläosa: Sokanoja, Hyväluoma

Tila: Rn:o 5:3, Koskenniska ?

Pk 2314 12 RÄYRINKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7036 21, y = 497 85, z = n. 122,5

Löydöt: KM 25954 (kvartsi-iskos)

Tutkimukset: inv. 1990

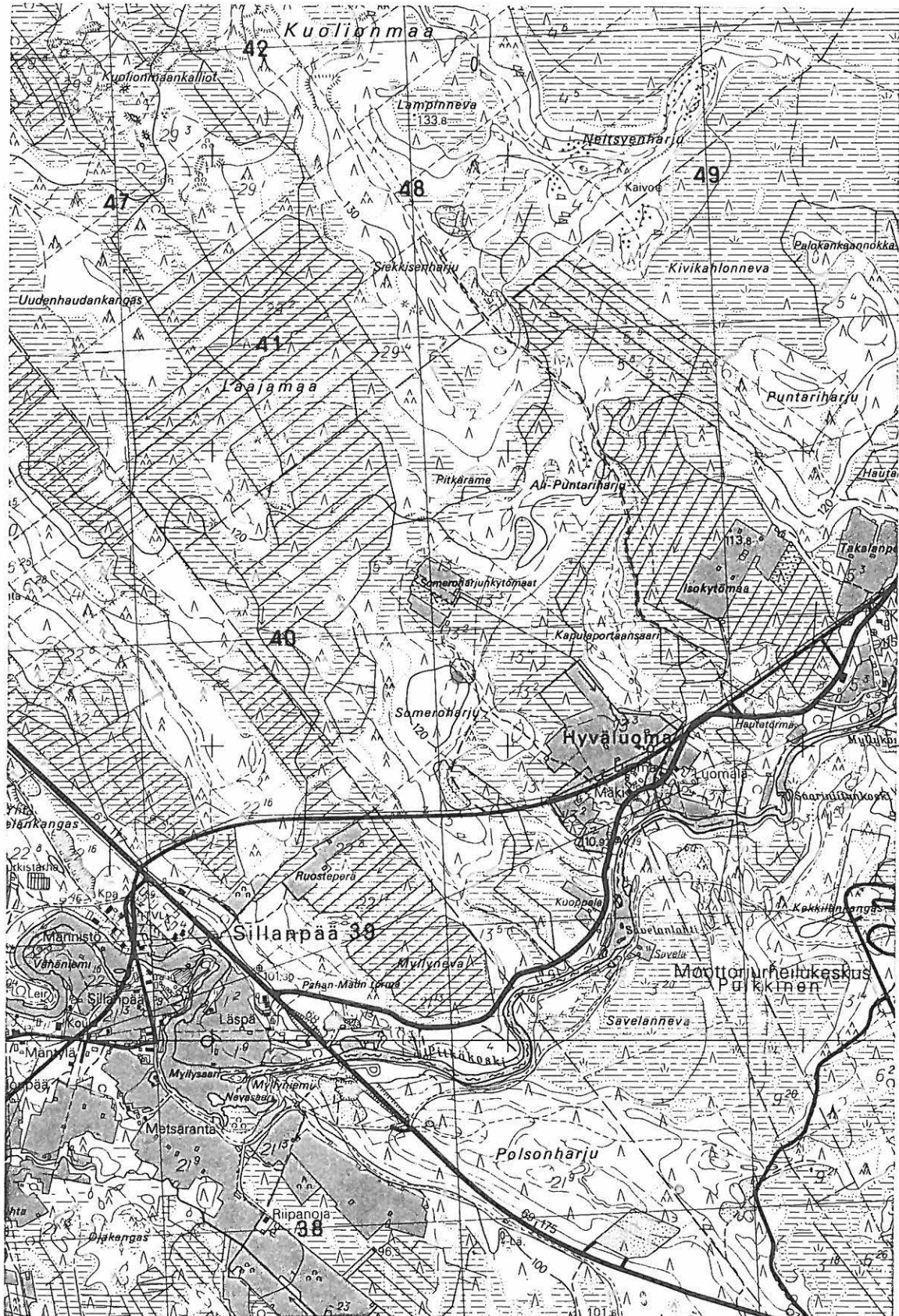
Vesistö: Perhonjoki (Halsuanjoki)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 11 km kaakkoon, Halsuanjoen luoteispuolella n. 800 m.

Kuvaus: Uusia kivikautisia asuinpaikkoja etsiessäni tarkastin Vetelin Sillanpään ja Hyväluoman kyläosassa Sikaharjun, Hirvelänkaan, Polsonharjun ja Someroharjun sora- ja hiekkakuoppien reunoja. Näistä pienen Someroharjun koillisosassa sijaitsevan hiekkakuopan lounaisosasta, leikkauksen korkeimmalta kohdalta löytyi 1.10. 1990 yksi kvartsi-iskos. Mitään muita löytöjä en havainnut. Someroharjun itäreunassa oli alempana havaittavissa neljä muinaista rantaterassia, joita hiekkakuopalle johtava metsätie osittain halkoi. Näiden luona tieleikkauksessa ei ollut muinaisjäännöksen merkkejä havaittavissa.

kartta s. 58

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

VETELI 22 PALOKANGAS E

Kvartsilöytöpaikka

111

Kylä, kyläosa: Veteli, Tunkkari

Tila: Rn:o 29

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: x =7044 82, y = 487 51, z = n. 75

Löydöt: KM 25955 (kvartsiydin)

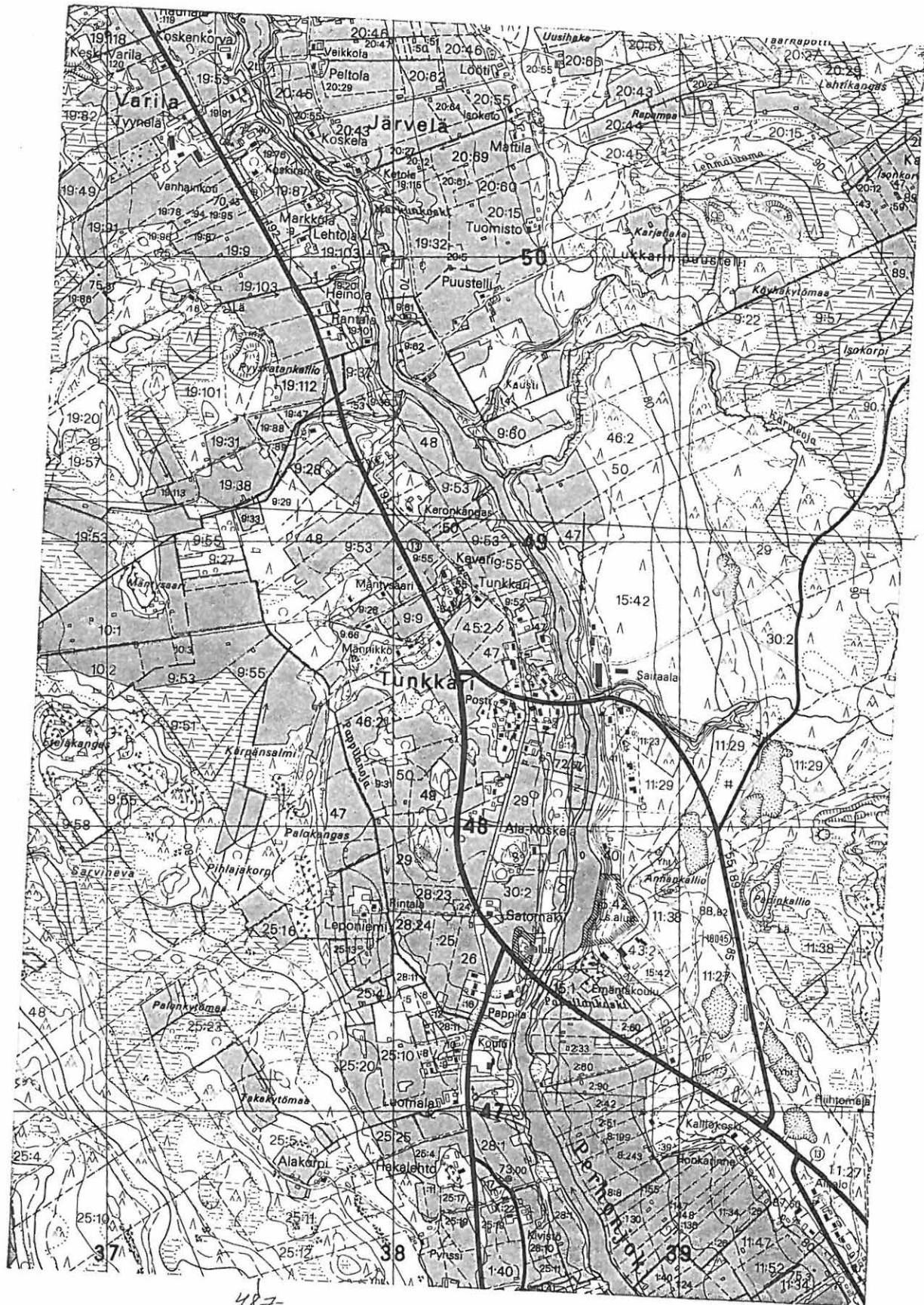
Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Pappilanoja)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 2,3 km NNW, Perhonjoen länsipuolella n. 500 m ja valtatie 13:n länsipuolella n. 100 m metsäsaarekkeen eteläpään sorakuopassa.

Kuvaus: Kunnallisneuvos H. Tunkkarin kokoelmiin kuuluneen tasataltan löytöpaikkaa jäljittäessäni tarkastin 27.9. 1990 Tunkkarin kyläosan lounaispuolella olevan metsäsaarekkeen sorakuopan, joka sijoittuu suunnilleen löytötiedoissa mainittuun kohtaan (ks. kuitenkin kohde 11 HAUTAKANGAS/PALOKANGAS). Sorakuoppa on moreenikumpareen eteläpäässä ja nykyään lähes umpeenkasvanut. Sen pohjoisreunasta (yläreunasta) löysin ainoastaan yhden kvartsin (ytimen). Muuta mahdolliseen muinaisjäännökseen viittaavaa en havainnut paikalla.

kartta s. 60

VETELI 23 ISOHARJU

Kvartsilöytöpaikka (mahdollinen kivikautinen asuinpaikka) lk. II

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Isokylä

Tila: Rn:o 4:8, 4:9 ?

Pk 2314 09 PORASENJOKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: x = 7030 19, y = 488 70, z = n. 95-97,5

Löydöt: KM 25956:1-2 (kvartseja)

Tutkimukset: inv. 1990

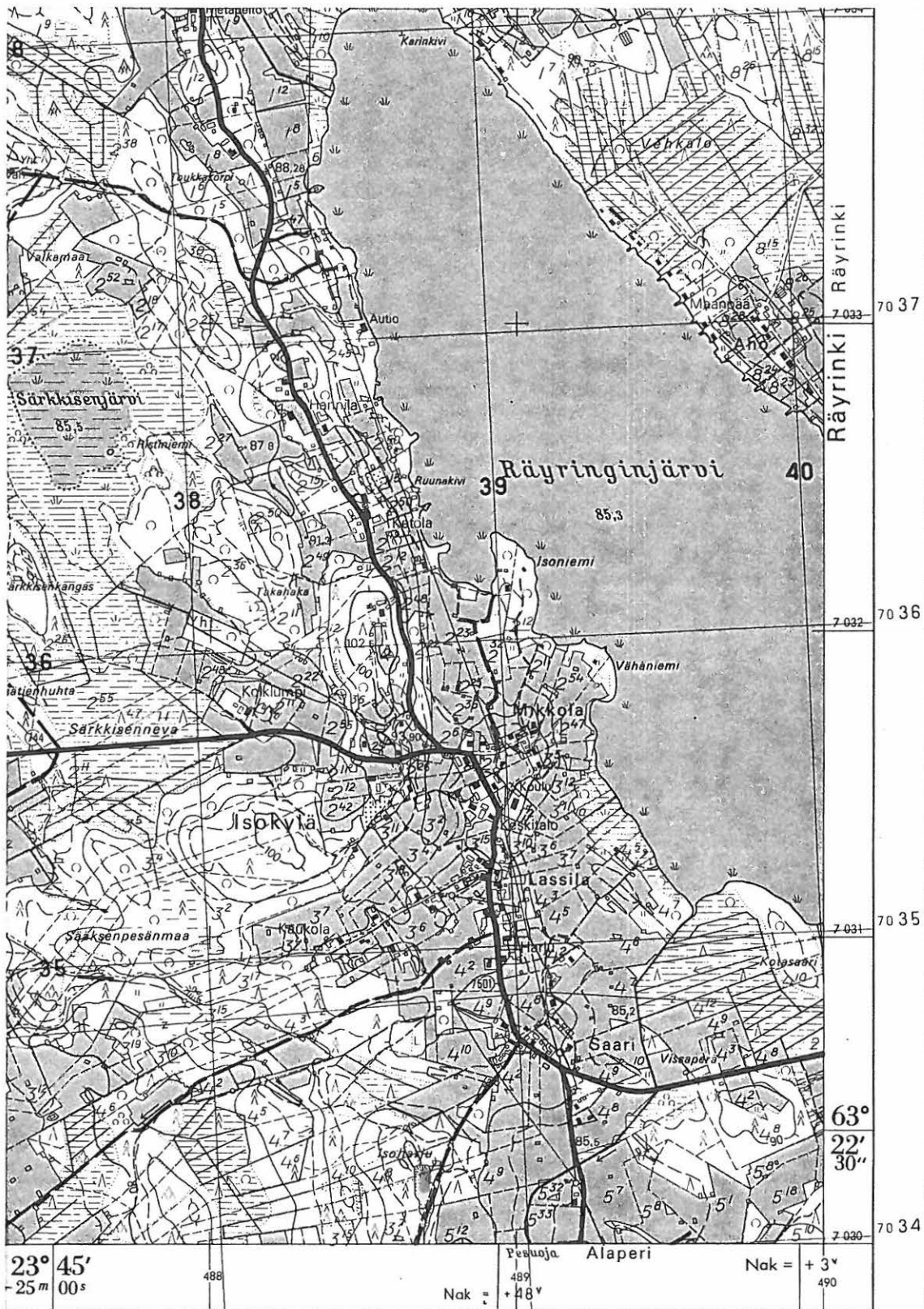
Vesistö: Kruunupyynjoki (Porasenjoki, Pesuoja)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 11,7 km etelään, n. 1200 m Räyringinjärven lounaisrannasta, Räyrinki-Evijärvi-maantiestä (n:o 744) lounaaseen haarautuvan paikallistien länsipuolella.

Kuvaus: Saaren löytöpaikan/mahdollisen asuinpaikan (kohde 7 SAARI) lounaispuolella n. 400-500 m sijaitsevalta Isoharjulta löytyi tarkastuksessa 26.9. 1990 kvartseja. Niitä oli paikalla olevan sora-ottoalueen itä- ja koillisosassa usean kymmenen metrin matkalla itään viettävässä maastossa. Soraa on kuorittu paikalta ainoastaan ohut kerros, eikä varsinaisia maaleikkauksia ollut. Maalaji on varsin karkeaa ja murskattuja/murskaantuneita muita kivilajeja oli havaittavissa. Paikkaa lienee käytetty soramurskevarastona, minkä vuoksi sitä voi pitää hieman epävarmana kivikautisena löytöpaikkana. Löydöissä oli kuitenkin havaittavissa kvartsi-iskoksia ja mm. retusointia yhdessä iskoksessa.

kartta s. 62

Ote peruskartasta 2314 09 PORASENJOKI 1:20 000 Hki 1986

74 T. Niemelä (A), J. Lammela (B-D)

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO HELSINKI 1977

VETELI 24 ALAKORPI

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä: Veteli

Tila: Alakorpi

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: Alakorven talo x = 7042 65, y = 487 20, z = n. 85

Löydöt: KM 4904:2 (poikkikirves)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 1400 m luoteeseen Perhonjoesta runsaa 700 m länteen.

Kuvaus: Löytö on kuulunut keräilijä Jaakko Pitkäkankaan lähetykseen v. 1907. Kirves on Lempi Selma Alakorven löytämä n. viisi sylvä Alakorven torpan tuvan länsipuolelta viljelemättömästä maasta n. jalan syvyydestä. Kävin kirveen löytöpaikalla 27.9. Havaintomahdollisuudet paikalla olemattomat. Paikka on tasaista moreeni? maastoa n. 85 m korkeudessa, jossa maasto laskee pian vanhan tuvan itäpuolella itään, jossa erottui vanhoja pieniä "pirunpeltoja".

kartta s. 64

VETELI 24 ALAKORPI

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

-486 Nak = + 4° 487
 23° 45' Småändersin Vimpeliin -488
 -25 m 00 s
 337 338 339

7040

VETELI 25 JÄRVELÄ

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Kalliojärvi

Tila: Järvelä ?

Pk 2314 08 PITKÄSALO (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: Järvelän talo x = 7023 12, y = 489 64, z = n. 97,5

Löydöt: KM 3842:12 (tasataltta)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Ähtävänjoki (Vieresjoki)

Sijainti: Vetelin lounaisosassa, n. 18,6 km kirkolta linnuntietä etelään ja n. 400 m Lappajärven rajalta koilliseen.

Kuvaus: Tasataltta (KM 3842:12) on kuulunut Kaarlo Moilasan keräämiin ja valtiolle v. 1900 myymiin esineisiin. Löytötietojen mukaan se on Kalliojärven kylän Järvelän talon pellosta karhitessaan löytänyt poika Nestori Järvelä. Löytöpaikka, kuten koko löytökään, ei enää ollut tiedossa Järvelän talossa käydessäni 8.10. 1990. Vain tasaiset hiekkapellot olivat kynnettynä, mutta en havainnut niissä merkkejä asuinpaikasta. Luoteessa sijaitsee entinen laskettu järvi (Pikkujärvi), jolla suunnalla, samaten kuin lounaassa olisi sopivin mahdollinen asuinpaikan alue. Järvelän talon emäntä kuten myöskään Kujanpään talonväki eivät olleet havainneet mitään erikoista (löytöjä) alueella.

kartta s. 66

VETELI 25 JÄRVELÄ

Ote peruskartasta 2314 08 PITKÄSALO 1:20 000 Hki 1986

490

VETELI 26 RAUMA

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä, kyläosa: Korpilahti, Kalliojärvi

Tila: Rauma Rn:o 17:37, om. Rauma, Tapio, 69820 RÄYRINKI

Pk 2314 11 PATANA (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: Rauman talo x = 7025 91, y = 491 43, z = n. 97,5

Löydöt: KM 3842:10 (naskalimainen kiviesine)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Kruunupyynjoki (Porasenjoki)

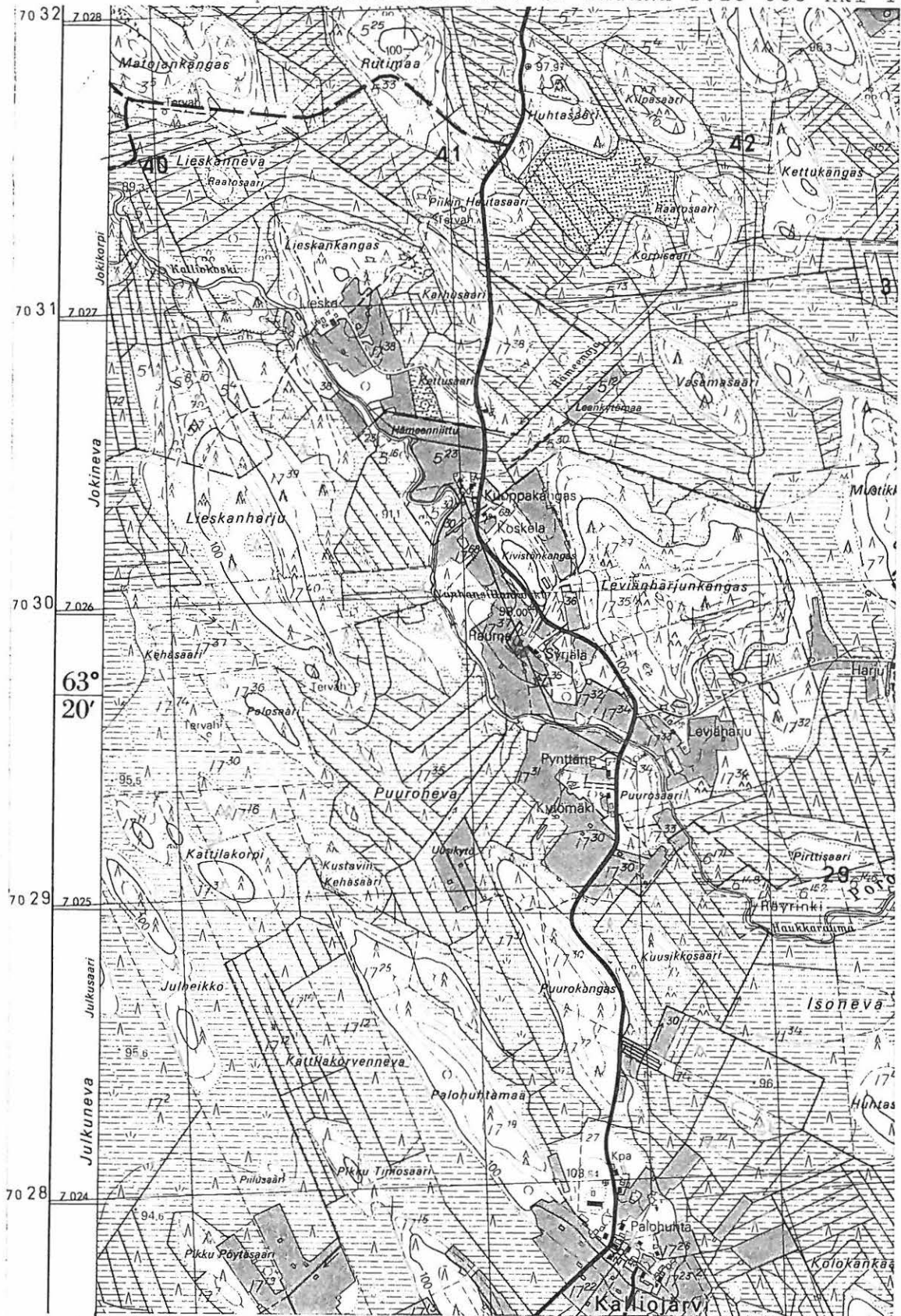
Sijainti. Vetelin kirkolta linnuntietä n. 16,2 km etelään Porasenjoen itärannalla, n. 170 m jokiuomasta.

Kuvaus: Löytötietojen mukaan Kaarlo Moilasan keräämä esine on Kalliojärven kylän (kyläosan) Rauman talon pellosta, josta sen on löytänyt perunannostossa talon emäntä Sanna Rauma. Talossa käydessäni 8.10. 1990 ei löydöstä tiedetty enää mitään. Tilan pellot olivat kyntämättä. Tilan vanha päärakennus on sijainnut suunnilleen nykyisen kohdalla. Löytö lienee peräisin joesta loivasti n. 5 m kohoavalla kummulla sijaitsevan talon välittömästä läheisyydestä.

kartta s. 68

VETELI 26 RAUMA

Ote peruskartasta 2314 11 PATANA 1:20 000 Hki 1986

490

VETELI 27 HAUKILAHTI HUUSKO

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä, kyläosa: Pulkkinen, Haukilahti

Tila: Huusko, Rn:o 11:4, om. Haukilahti, Matti, os.

Pk 2332 02 KIVIKANGAS (1967, pp. 1984)

Koordinaatit: Huuskon talo x = 7024 58, y = 503 49, z = n. 120

Löydöt. KM 21399:1-2, ent. Vasa svenska lyceumin kok. (ristinuija
ja kivinuija)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki

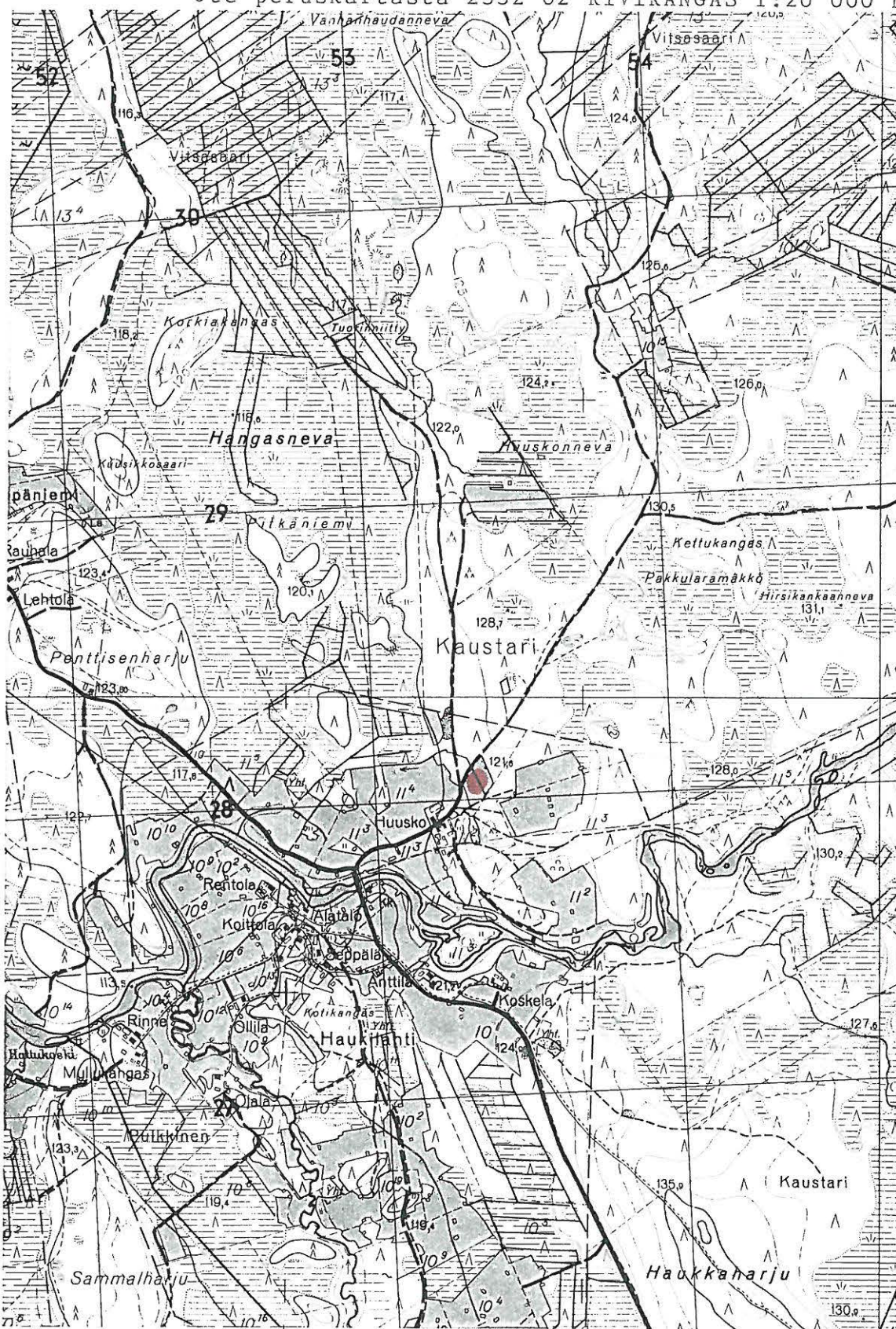
Sijainti. Vetelin kirkolta linnuntietä n. 23 km kaakkoon, Haukilahten kyläosassa Perhonjoen koillispuolella n. 200 m (Huuskon talo)

Kuvaus: Esineet ovat jo 1870-luvulla löydetyt yhdessä Huuskon talon pellonojasta. Niiden löytöpaikan tarkempi sijainti on tuntematon. Tarkastin kynnetyn melkein tasaisen hiekkapellon heti talon koillis- ja tien luoteispuolella. Havaintomahdollisuudet tässä olivat hyvät, mutta löytöjä en havainnut. Huuskon alueelta on mainittujen kahden reikäaseen lisäksi löytynyt ilmeisesti kaksikin kivikirvestä nykyään Matti Haukilahten omistamalta maalta pellostalta. Tarkastettaessa maanomistajan kanssa löytöpaikkaa oli tämä pieni peltoalue runsas 100 m talosta koilliseen valtatielle vievän metsätien kaakkoispuolella kyntämättä. Toisen kirveen löytäjä on nykyään Ohiossa Yhdysvalloissa asuva maanomistajan sisar. Kirves on löytynyt ilmeisesti 1950-luvulla ja aikoinaan museoon kysytty, muttei luovutettu. Esine lienee nykyään löytäjällä USA:ssa. Myös toinen esine on joutunut hukkaan. Tämän löytäjä oli tarkastettaessa myös paikalla. Alue on kokonaisuudessaan hyvää hiekkamaata. Tarkastuskäynnin löydöttömyydestä huolimatta on varsin mahdollista, että paikalla on mesoliittiseen kivikauteen kuuluva asuinpaikka.

kartta s. 70

VETELI 27 HAUKILAHTI HUUSKO

Ote peruskartasta 2332 02 KIVIKANGAS 1:20 000 Hki 1984

7025

503

VETELI 28 SALMELA MYLLYKANGAS

Rautakautinen irtolöytöpaikka

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Salmela

Tila: Salmela, Rn:o 7:? (jako), om. Salmela Yrjö, 69820 RÄYRINKI,
7:2, om. Salmela, Veikko, 69820 RÄYRINKI, 7:? (jako), om.
Salmela, Tuomas, 69820 RÄYRINKI

Pk 2314 12 RÄYRINKI

Koordinaatit: soljen ja pronssinpalkan lp. x = 7031 06, y = 492
14, z = n. 92,5

Löydöt: Vetelin mus. (pyöreä D-tyyppin kupurasolki, sulanut pronssinpala) 385 (rautainen silmäkirves)

Viite: A. Äyräpään tark. -kert. v:lta 1933

Tutkimukset: tark. 1933 (A. Äyräpää), inv. 1971 (M. Ahvenlampi),
inv. 1971

Vesistö: Perhonjoki / Kruunupyynjoki (Pesuoja, Räyringinjärvi)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 11,4 km SSE, Perhonjoen ja Kruunupyynjoen vesistöjen jakajalla, Perhonjoesta n. 140 m länteen ja Räyringinjärvestä 900 m itään metsäisellä ja kivisellä kankaalla.

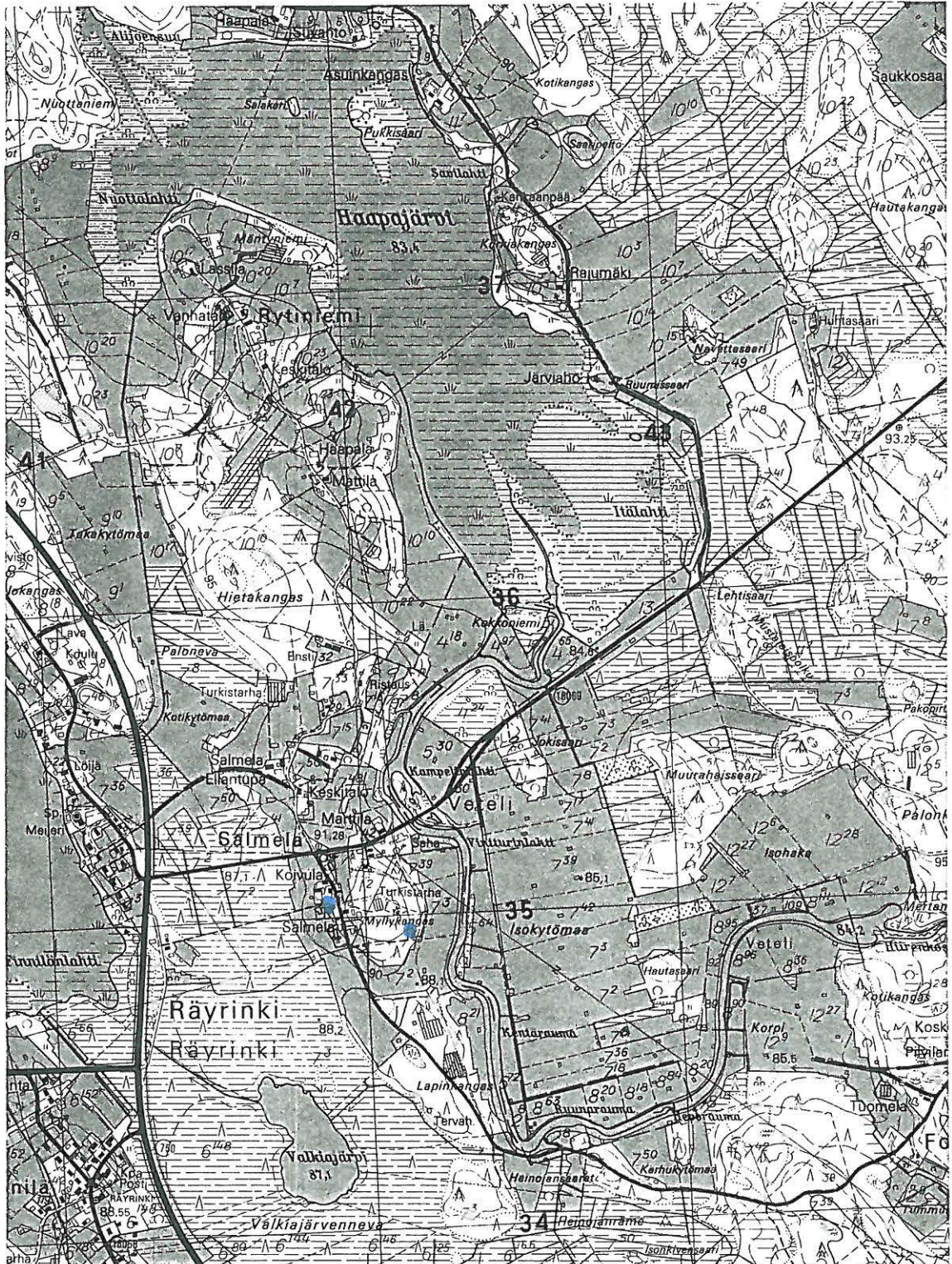
Kuvaus: Salmelan talon itäpuolelta runsas 200 m löysi maanviljelijän poika Erkki Salmela syksyllä 1929 soranotossa Myllykankaalta pronssisen kupurasoljen, joka lienee ollut heti turpeen alla lyijyhiekkakerroksessa. Rautainen neula oli vielä löydettyäessä ollut tallella. Luunpaloja tai hiiltä ei ollut havaittu paikalla. Sulanuen pronssinpalan oli Oskari Salmela löytänyt samalta kukkulalta n. kaksi m itään soljen löytöpaikasta pari vuotta aiemmin. Äyräpään tarkastaessa paikka oli soranotto jatkunut, ja löytökohdat eivät enää olleet kuopan reunassa. Löytöpaikalla oli paikkakuntalaisten mukaan ollut soranotossa hävitetty iso kumpumainen kohouma. Äyräpää ei pitänyt tätä sinänsä hautakumpuna, mutta löytöjen viittaavaa eränkävijän tilapäiseen polttohautaukseen. Silmäkirve Vetelin museossa on niin ikään löydetty Salmelan talon maalta pellostosta, n. 300 m soljen löytöpaikasta WNW. Löydön sijaintipaikka kahden vesistön kapealla kannaksella viittaa nimen omaan eränkävinttiin vesistöjä pitkin. Mikko Ahvenlampi kävi paikalla Veteliä inventoidessaan v. 1971, ja katsoi paikan säilyneen muuttumattomana.

Käydessäni paikalla syyskuussa 1990 saatoin todeta, että sorakuoppa oli jo lähes umpeen kasvanut, eikä kuopan reunoissa ollut havaittavissa muinaisjäännöksen merkkejä, esim. hiiltä. Myllykangas (toisintonimi opettaja Juha Saaren, os. 69820 RÄYRINKI, muk. Pirttikangas) on nykyään tiheää metsää kasvava. Kirveen löytöpaikalla Salmelan talon pohjoispuolella havaintomahdollisuudet ilman kaivamista olivat olemattomat.

kartta s. 73

VETELI 28 SALMELA MYLLYKANGAS

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

491	Kalliojärvelle	Vimpelin	23° 50'	492	Nak = +47°	493	Nak = +2°
			-24m 40s				

7070

Karttarunkona stereokartoitus Aviograph B 8-stereokojeilla 1:10 000, kuvaus v. 1971

3 41

3 42

3 43

VETELI 29 VINNILÄ

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Finnilä

Tila: Vinnilä

Pk 2314 12 RÄYRINKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: n. x = 7030 36, y = 490 98, z = 87,5

Löydöt: KM 2675:511 (tasataltan teräkatkelma)

Tutkimukset: -

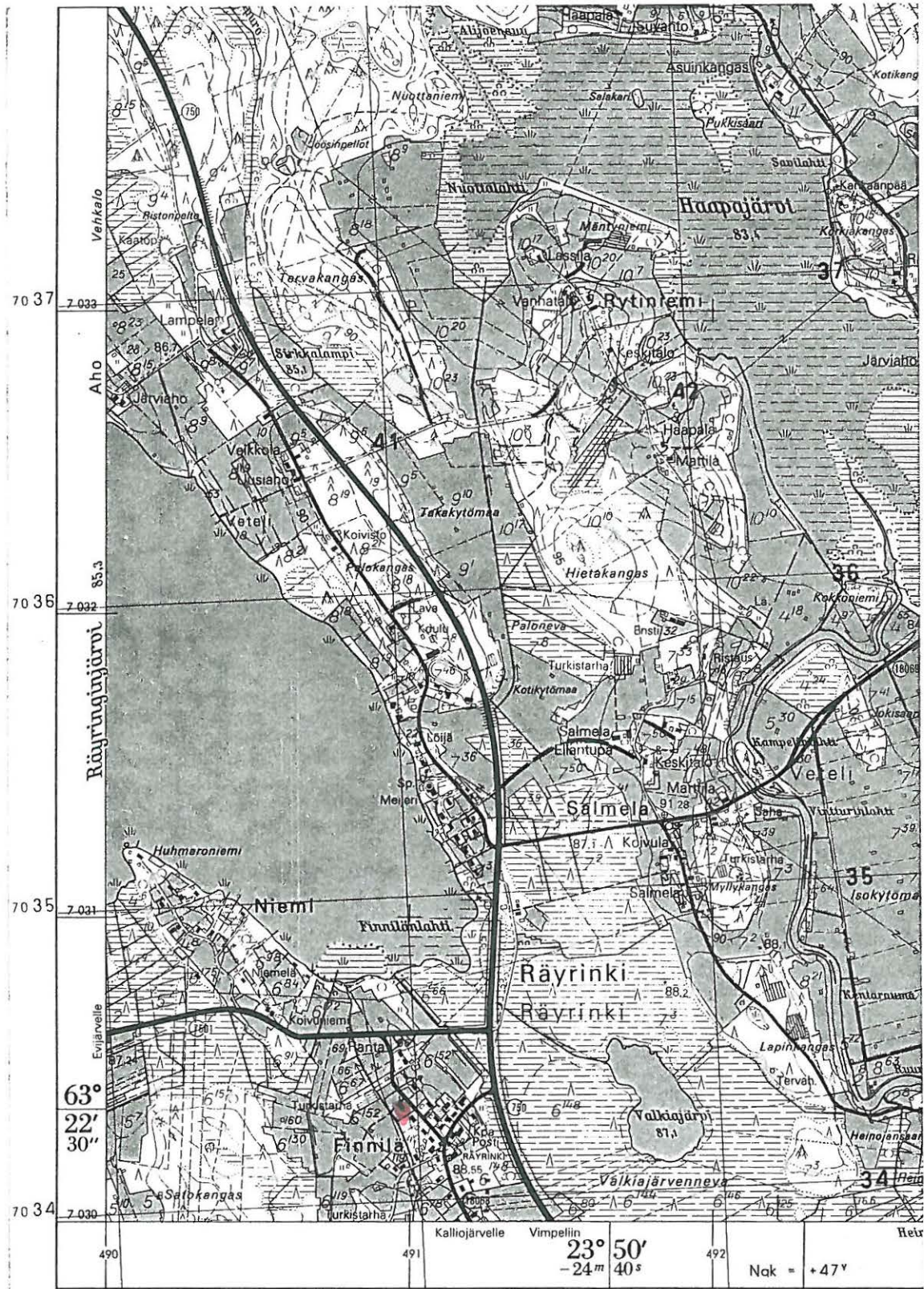
Vesistö: Kruunupyynjoki (Pesuoja, Räyringinjärvi)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 11,7 km SSE Räyringin Finnilän kyläosassa pellolla, Räyringinjärven kaakkoisrannasta n. 400-450 m.

Kuvaus: Esineen ilmoitetaan löytyneen Vetelin kirkonkylän Vinnilän talon pellolta ennen vuotta 1890. Paikkakuntalaisten mukaan löytöpaikka on kuitenkin Räyringissä suunnilleen mainitussa paikassa, jota ei tarkastettu v. 1990.

kartta s. 75

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTOGRAFINEN OSASTO

Karttarunkona stereokartoitus Aviograph B

3 40

3 41

3 42

VETELI 30 TIKKAKOSKI

Kivikautinen irtolöytö

Kylä: Pulkkinen

Tila: Tikkakoski

Pk 2314 11 PATANA (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: Tikkakosken talo x = 7026 19, y = 499 75, z = n. 115

Löydöt. KM 2804:3 (tasataltta)

Tutkimukset: -

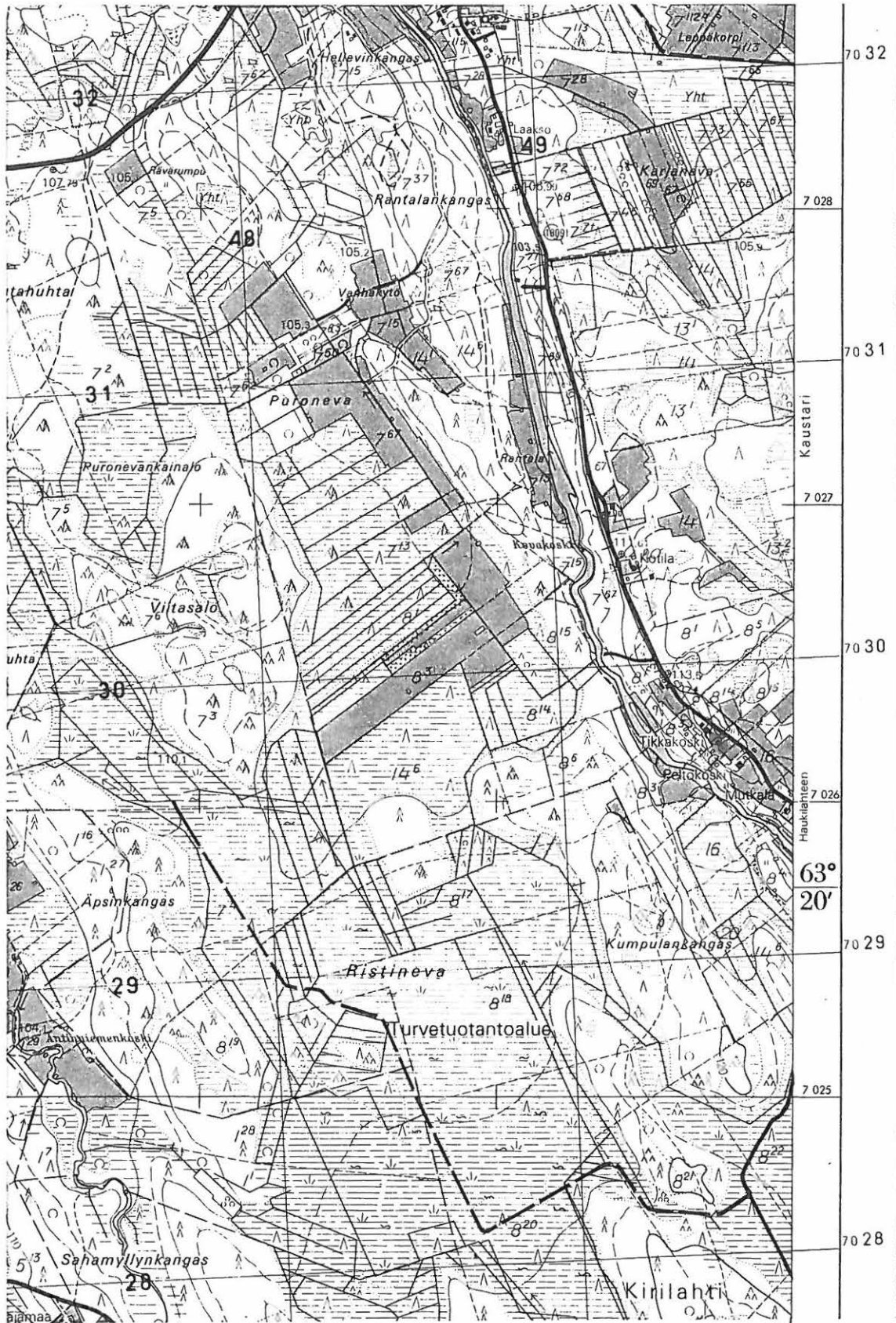
Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 18,5 km SE Perhonjoen koillisrannalla, Pulkkisen kylän tienristeyksestä n.3,2 km SSE.

Kuvaus: Esine on ylioppilas E.E. Takalan v. 1891 museoon toimittama Tikkakosken talosta, jossa sitä ilmeisesti oli säilytetty vuosikymmeniä. Varsinainen löytöpaikka ei ole tiedossa. Tikkakosken tarkastusta ei tehty syksyllä 1990.

kartta s. 77

Ote peruskartasta 2314 11 PATANA 1:20 000 Hki 1986

500

VETELI 31 KUPARI

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä, kyläosa: Korpilahti, Tuohimaa

Tila: Kupari Rn:o 1:2, om. Paavo ja Kalle Tuohimaan kuolinpesä,
69850 PATANA

Pk 2314 11 PATANA (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: Kuparin talo x = 7020 62, y = 494 22, z = n. 97,5

Löydöt: KM 3681:2 (tasataltta)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Kruunupyynjoki (Porasenjoki)

Sijainti: Kunnan eteläosassa, Vetelin kirkolta linnuntietä n. 22 km SSE, Porasenjoen vasemmalla rannalla, joesta n. 200 m pohjoiseen.

Kuvaus: Keräilijä Jaakko Pitkäkankaalta v. 1899 lunastettu taltta on löytynyt Tuohimaalta, Kuparin talon pellosta, pohjoispuolelta taloa. Tarkemmat tiedot puuttuvat. Tarkastin paikan 12.10. 1990. Tila on nykyään autiona, mutta rakennukset ovat vielä pystyssä. talo sijaitsee hieman ympäristöään korkeammalla kohoumalla. Paikallistien itäpuolella oleva pelto talosta itään ja koilliseen oli osittain kynnettyä hiekkaperäistä maata. Muinaisjäännökseen viittaavia merkkejä en havainnut.

kartta s. 79

Ote peruskartasta 2314 11 PATANA 1:20 000 Hki 1986

7020

11	Korkeudet metreinä merenpinnasta N 60-järjestelmän mukaan Vähentämällä 0.132 saadaan vastaava N 43-järjestelmän korkeus	Patanan tekojärven korkeustiedot ovat samas ja perustuvat vesihallituksen mittauksiin v 19
	3 43	3 44
		3 45

VETELI 32 POLSO

Kivikautinen irtolöytö

Kylä, kyläosa: Veteli, Polso

Tila: Polso, Rn:o 39, om. Polso, Esa, os. Sillanpää (Polso),
69700 VETELI

Pk 2332 03 HALSUA (1967, pp. 1984)

Koordinaatit: Polson talo x = 7037 20, 502 16, z = n. 115

Löydöt: KM 3681:4 (tasataltta)

Tutkimukset: inv. 1990

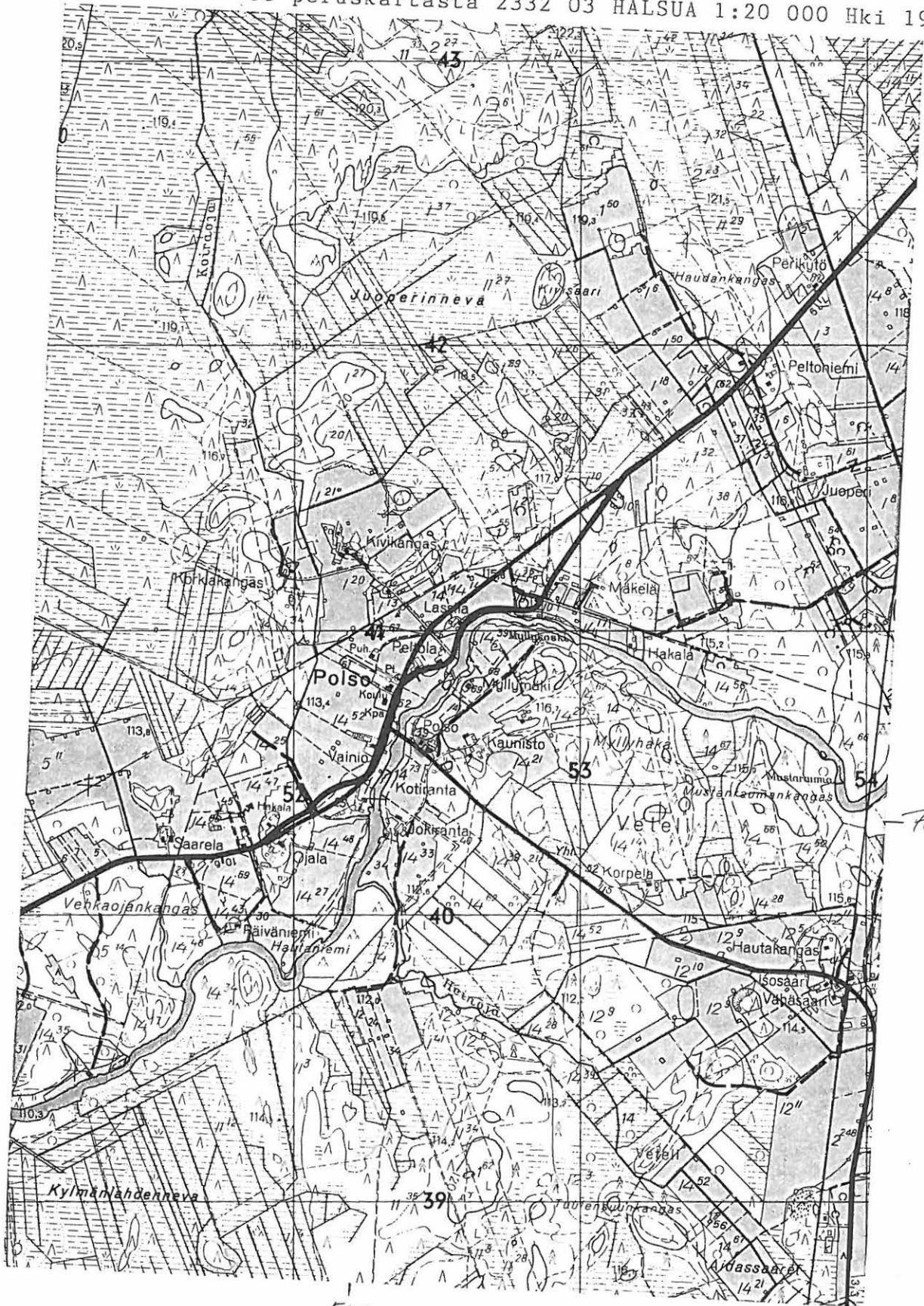
Vesistö: Perhonjoki (Halsuanjoki)

Sijainti: Vetelin itäosassa, kirkolta linnuntietä n. 14,6 km ESE, Sillanpäästä Halsuaan vievän maantien 751 kaakkoispuolella ja Halsuanjoen kaakkoisrannalla.

Kuvaus: Tasataltta on Jaakko Pitkäkankaalta lunastettu v. 1899. Sen on löytänyt Liisa Greta Loijo (po. Löija) Polson maan pellostuvan eteläpuolelta. Tarkastin ympäristöstään kohoavalla kummulla sijaitsevan paikan syyskuussa 1990. Isäntä oli paikalla, mutta hän ei ollut enää tietoinen löydöstä. Tilan vanha päärekennus on nykyisen luoteispuolella lähempänä jokea, ja peräisin jo 1700-luvulta. Tie joka nykyisin kulkee talon lounaispuolitse, on aiemmin mennyt pihan läpi talon koillispuolelta. Löytöpaikka saattaa olla nykyisen tien tai uuden päärakennuksen kohdalla. Jokea kohti viettävä hiekkaperäinen pelto oli tarkastettaessa kynnettynä, mutta en havainnut siinä muinaisjäännökseen viittaavia löytöjä.

kartta s. 81

Ote peruskartasta 2332 03 HALSUA 1:20 000 Hki 1984

7037

502

VETELI 33 RYTINIEMI

Kivikautinen irtolöytö

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Rytiniemi

Tila: Rytiniemi Rn:o 10:7, om. Rytiniemi, Impi, 69820 RÄYRINKI,

Rn:o 10:20, om. Saarikettu, Pekka, 69820 RÄYRINKI

Pk 2314 12 RÄYRINKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: Rytiniemen talo: x = 7033 01, y = 491 61, z = n.
97,5

Löydöt: KM 3711:6 (soikea luonnonkivi, mahdollinen reikäkiven
teelmä)

Tutkimukset: -

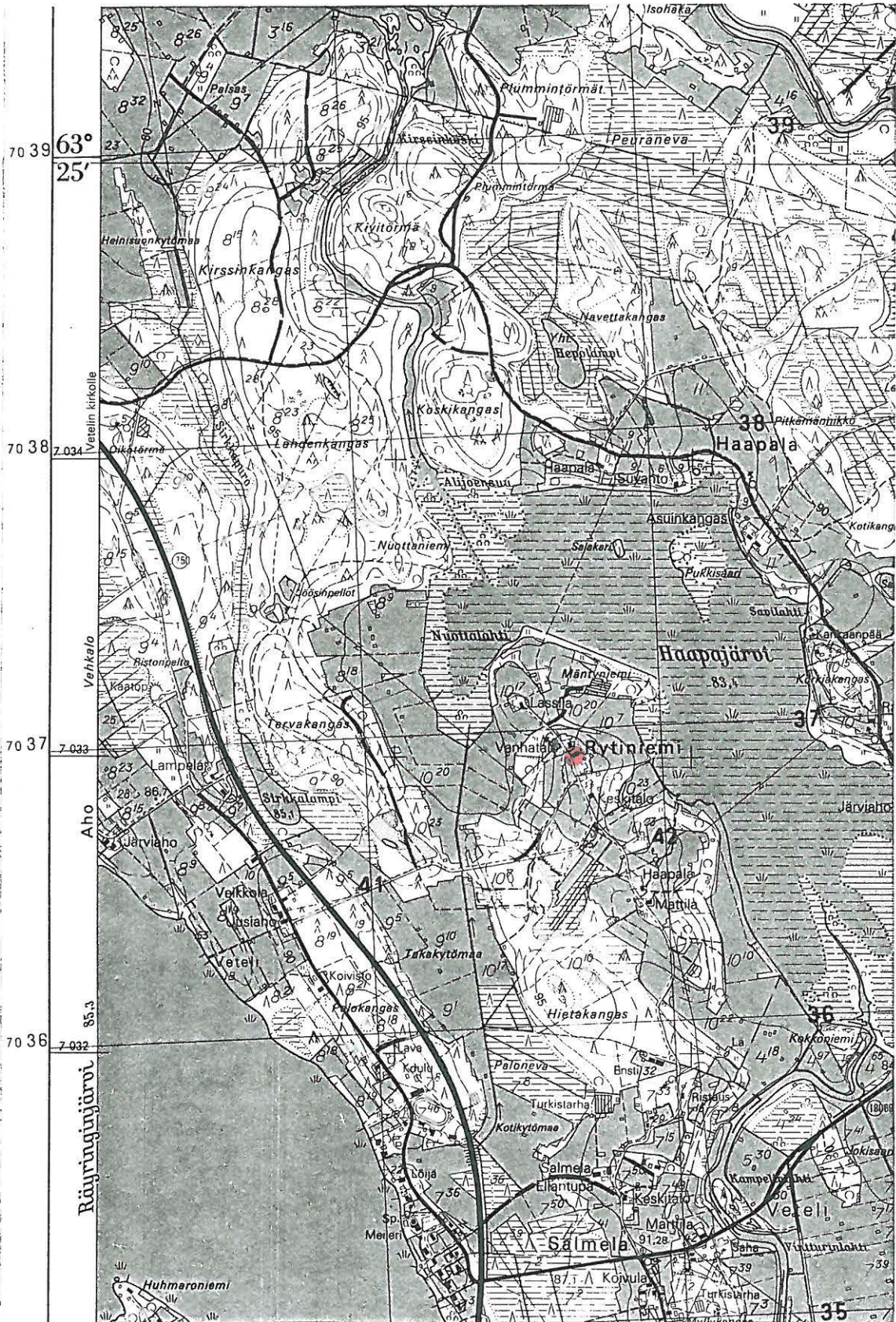
Vesistö: Perhonjoki (Haapajärvi)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 9,5 km SSE Haapajärven
länsirannalla.

Kuvaus: Esineen lienee joskus vuosisadan vaihteen tienoilla löytä-
nyt Matti Rytiniemi Haapajärven rannasta sata sylvä talosta ete-
lään. Koska mainitusta Rytiniemen talota on tuskin ennen järven-
laskuakaan ollut sataa sylvä järven rantaa, on mahdollista, että
Matti Rytiniemi on asunut jossain muussa Rytiniemen alueen talos-
sa. Rytiniemen aluetta ei varsinaisesti tarkastettu v. 1990.

kartta s. 83

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

490

VETELI 34 HAAPALA

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä, kyläosa: Räyrinki, Haapala

Tila: Haapala, Rn:o 11:1 ?

Pk 2314 12 RÄYRINKI (1977, PP. 1986)

Koordinaatit: Haapalan talo x = 7033 98, y = 491 68, z = n. 90

Löydöt. KM 5469:1 (veneenmuotoinen vasarakirves)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Haapajärvi)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 8,5 km SSE Haapajärven pohjoisrannalla.

Kuvaus: Kirveen on löytänyt Antti Haapala Haapajärven pohjoispuolelta Haapalan talon kohdalta paljon ennen v. 1909. Tarkastusajankohtana Haapalan talon pellot olivat kyntämättä, eikä talossa ollut tietoa löydöstä.

kartta s. 85

VETELI 34 HAAPALA

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

490

VETELI 35 LÄSPÄ

Kivikautinen irtolöytö

Kylä, kyläosa: Veteli, Torppa

Tila: Läspä, Rn:o 1:9, 1:2

Pk 2323 07 VETELI (1978, pp. 1987)

Koordinaatit: Läspän talo: $x = 7041\ 78$, $y = 488\ 20$, $z = n. 75$

Löydöt. KM 2075:509 (kvartsinen nuolenkärki)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki

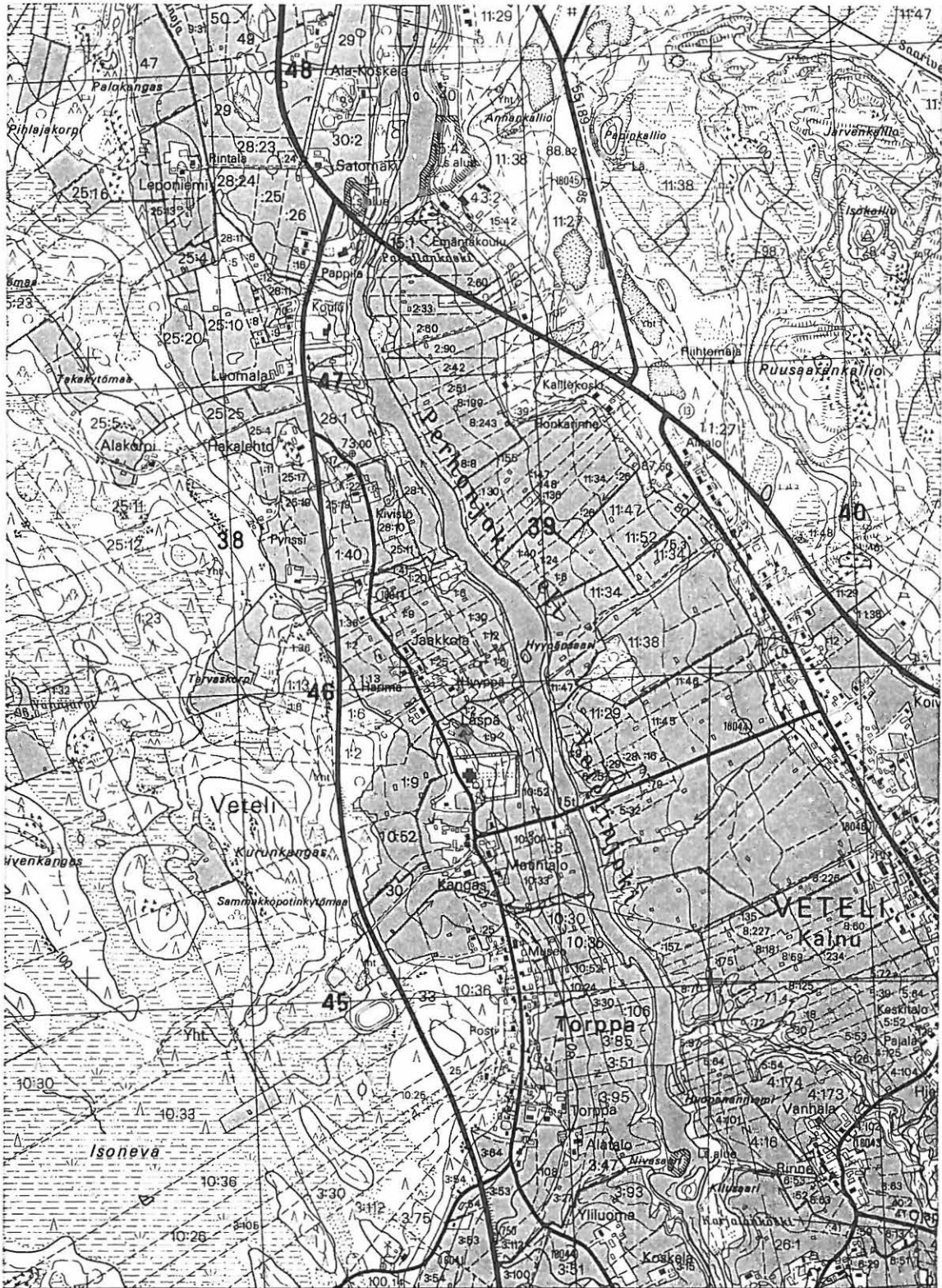
Sijainti: Läspän talo, Vetelin kirkon pohjoispuolella n. 120 m.

Kuvaus: Kvartsinuolenkärjen 2675:509 löytöpaikka on arkistotietojen mukaan kirkonkylän Lespejärvi (Wilskmanin lähetys v:lta 1890), jota paikkakunnalla ei kuitenkaan tunneta. Läspän talo sen sijaan on yksi vanhimmista kirkon vieressä. Tämän läheisyydessä ei kuitenkaan ole minkäänlaista järveä. Talon alapuolisia osin hiekkaisia kynnöspelloja syyskuussa tarkastettaessa ei kuitenkaan löytöjä havaittu kuten ei myöskään talon ja maantien länsipuolista korkeammalla sijaitsevaa peltoakaan tarkastettaessa. Osa pelloista kuuluu viereiseen tilaan (Rn:o 1:2). 27.9. tarkastin myös kynnöspellon kirkonkylän (Torpan) alueella (Rn:o 25:11) n. 600 m Läspän talon pohjoispuolella maantien joen puolella. Missään näissä ei havaittu merkkejä muinaisjäännöksestä. On kuitenkin huomattava, että toinen Läspä-niminen talo sijaitsee kirkolta linnuntietä n. 11,1 km kaakkoon niin ikään Vetelin kylässä Sillanpää kyläosassa Perhonjoen pohjoispuolella n. 100 m, paikassa, jossa Pitkäkösken alapuolinen joki levenee järvimäiseksi suvannoksi. Tämä alue jäi tarkastamatta v. 1990. Talon koordinaatit ovat Pk 2314 12 RÄYRINKI, $x = 7035\ 04$, $y = 497\ 19$, $z = n. 95$.

kartta s. 87

Ote peruskartasta 2323 07 VETELI 1:20 000 Hki 1987

487	23° 45'	Småböndersiin	488	489	Nak = +48'	8040
	-25 m (0) s					
338		Vimpeliin	339			340

VETELI 36 KOIVUNEVA

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä: Kaustari?

Tila: Koivuneva

Pk 2332 02 KIVIKANGAS (21967, pp. 1984)

Koordinaatit: Koivunevan talo: $x = 7025\ 68$, $y = 507\ 33$, $z = n.$
142,5

Löydöt: KM 5796:2 (kivitaltta)

Tutkimukset: -

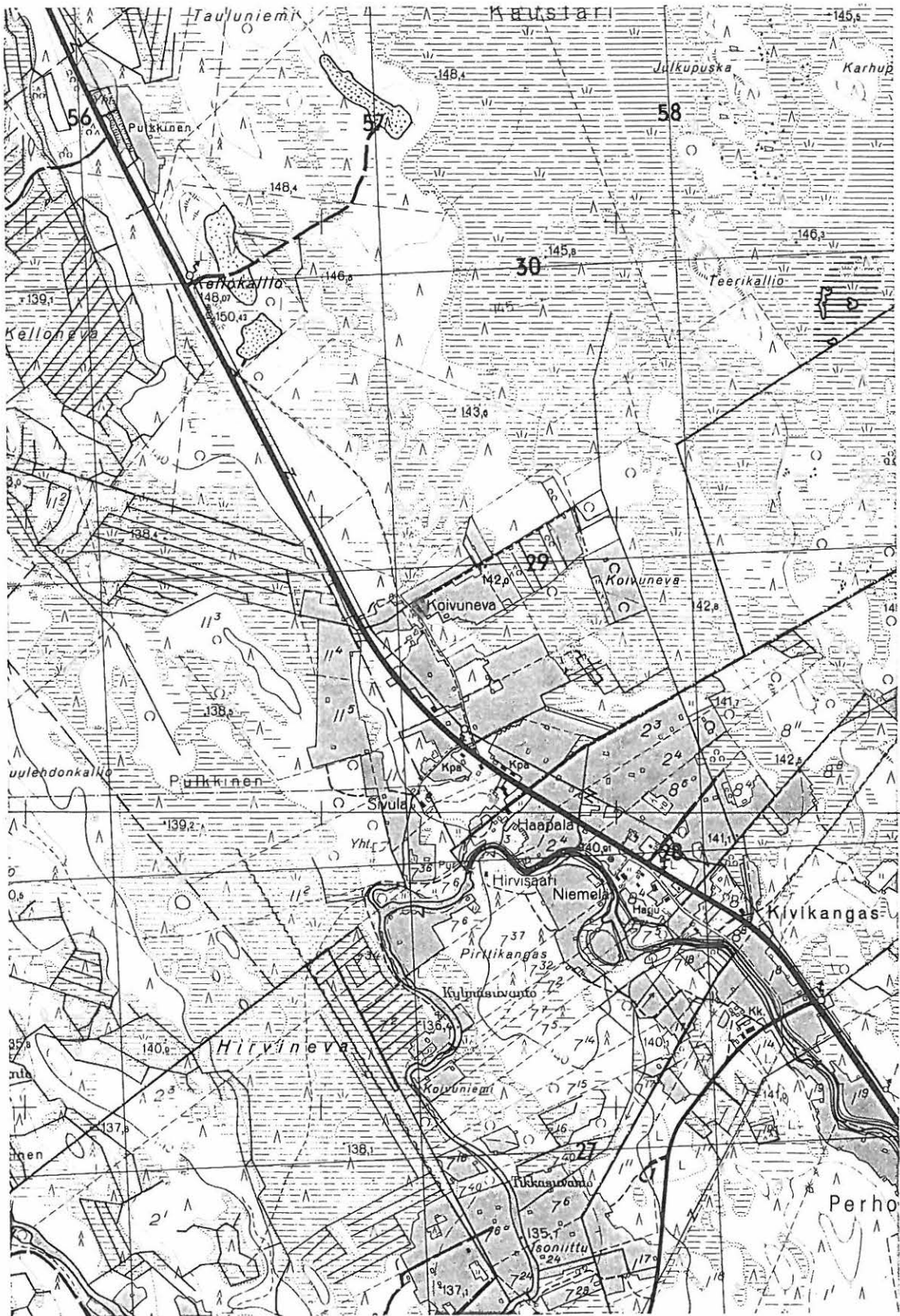
Vesistö: Perhonjoki

Sijainti: Vetelin itäosassa, kirkolta linnuntietä n. 24,9 km SE, Perhon kunnan rajalta ja Perhonjoesta n. 700-800 m NW.

Kuvaus: Jaakko Pitkäkankaan esinelähetykseen v:lta 1911 kuulunut esine on Johan Hietabackan löytämä Koivunevan torpan maalta, asuinrakennuksesta 10 sylvn etäisyydeltä ja 2 sylvn syvyydestä. Mahdollisesti esineen löytöpaikka sijaitsee esitetyssä paikassa Perhon rajan läheisyydessä. Paikkaa ei tarkastettu syksyllä 1990.

kartta s. 89

Ote peruskartasta 2332 02 KIVIKANGAS 1:20 000 Hki 1984

7025

507

VETELI 37 PULKKINEN

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä: Pulkkinen

Tila: Pulkkisen koulu

Pk 2314 11 PATANA (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: koulurakennus: $x = 7029\ 59$, $y = 498\ 46$, $z = n. 105$

Löydöt: Vetelin mus. 1611 (tasataltta), 670 (tasataltan terä-
katkelma)

Tutkimukset: -

Vesistö: Perhonjoki

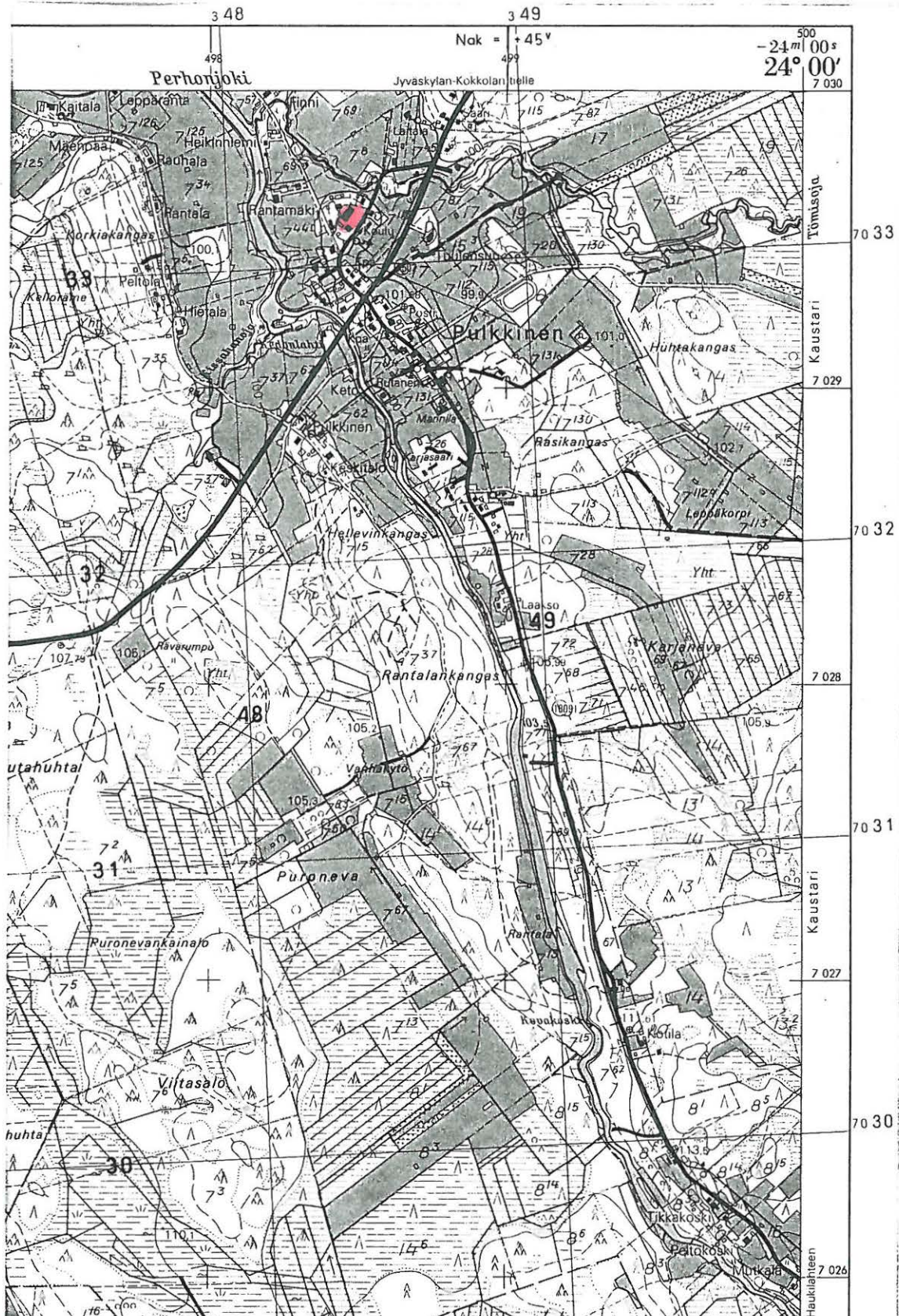
Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 15,6 km SE Pulkkisen kylässä koulumäellä, n. 250 m Perhonjoen itäpuolella.

Kuvaus: Taltan, jota säilytetään Vetelin kotiseutumuseon toisen kerroksen näyttelytilassa vitriinissä, ilmoitetaan olevan Pulkkisen koulumäeltä ja Heimo Pulkkisen lahjoittama. Esineestä ei näytä olevan tietoja esihistorian toimiston top.-arkistossa. Onko ilmoitettu paikka todellinen löytöpaikka, vai onko esine mahdollisesti sirtynyt koulun kokoelmista museolle, on epäselvää. Koulumäki on kuitenkin Perhonjoen lähellä ympäristöstään kohoava mäennyppylä. Paikan lähempi tarkastus jäi tekemättä v. 1990. Myös vetelin museossa säilytettävän (?) tasataltan n:o 670 löytöpaikka lienee Pulkkisen kylässä. Löytötietojen mukaan se on Väinö Kätkön löytämä 60 cm:n syvyydestä kosken (Pulkkisenkosken?) rannalta. A. Äyräpää on nähnyt esineen Vetelin museossa v. 1933.

kartta s. 91

VETELI 37 PULKKINEN

Ote peruskartasta 2314 11 PATANA 1:20 000 Hki 1986

VETELI 38 KATISKOJA

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Kylä: Veteli

Tila: Rn:o 7:59-60 ?

Pk 2314 12 RÄYRINKI (1977, pp. 1986)

Koordinaatit: arv. x = 7037 30, y = 491 00, z = n. 82,5

Löydöt: Vetelin mus. (pohjalainen tasataltta)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Katiskoja)

Sijainti: Vetelin kirkolta linnuntietä n. 5 km SSE ja Perhonjoen itäpuolella n. 1 km.

Kuvaus: Vetelin museossa säilytettäväksi ilmoitetun tasataltan sijaintipaikka on epäselvä (vrt. myös monet muuta esineet). En nähnyt esinettä museon toisen kerroksen vitriinissä. Museoviraston topografisen arkiston mukaan esineen löytötiedot on merkinnyt C. F. Meinander v. 1946. Niiden mukaan esine on Paavo Heikkilän löytämä Ylivetelin (Vetelin) kylän Katiskojan pellolta, n. 5 km kaakkoon Vetelin kirkolta. Mahdollisesti löytöpaikka on suunnilleen ilmoittamani Heikkilän kyläosan omistukseen kuuluva tasainen peltoalue. Käydessäni paikalla syyskuussa 1990 ei alueella ollut minäkäänlaisia havaintomahdollisuuksia. Maastolliset olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista, että esine on aikoinaan hukkaan joutunut.

kartta s. 93

VETELI 38 KATISKOJA

Ote peruskartasta 2314 12 RÄYRINKI 1:20 000 Hki 1986

490

VETELI 39 HAAPASALO

Kivikautinen irtolöytö

Kylä, kyläosa: Pulkkinen, Haapasalo

Tila:

Pk 2332 02 KIVIKANGAS (1967, pp. 1984)

Koordinaatit: Haapasalon kyläosa: $x = 7028$, $y = 505$, $z = n. 145$

Löydöt. Vetelin mus. (alkeellinen tasataltta)

Tutkimukset: inv. 1990

Vesistö: Perhonjoki (Tömisoja)

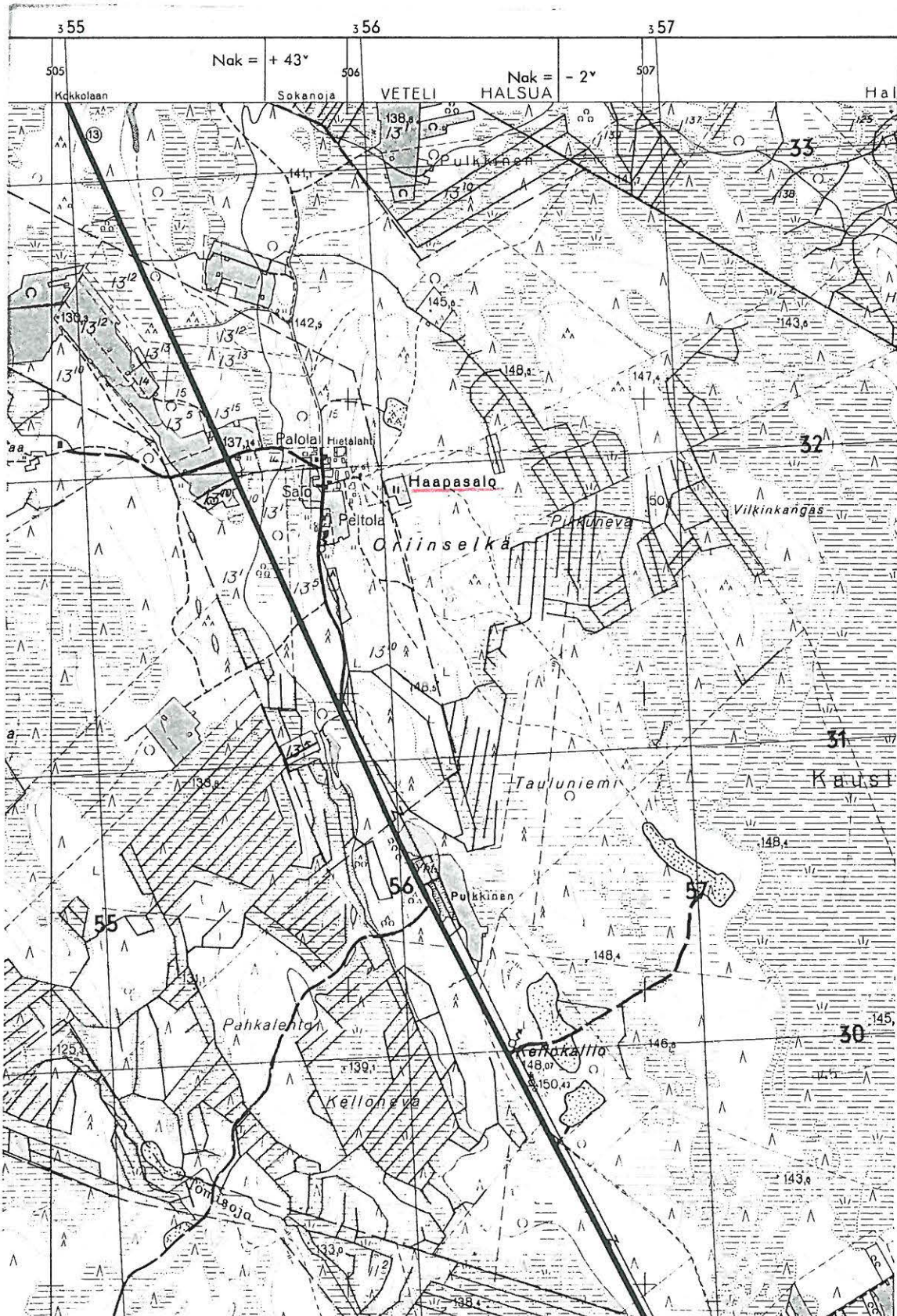
Sijainti: Vetelin itäosassa, kirkolta linnuntietä n. 22,5 km SE-valtatie 13:n koillispuolella.

Kuvaus: Esine on löytötietojen mukaan Yrjö Kalliokosken (os. Veteli, Haapasalo) soranajossa läheltä maanpintaa löytämä v. 1957 Pulkkinen kylästä kaukana vesistöistä. Mikäli löytöpaikka on ollut lähellä Kalliokosken kotitaloa, se saattaa olla lähellä nykyistä valtatie sijaitseva vanha sorakuoppa Pulkkinen kylän puolella. Tarkastin vanhan tien varressa korkealla varsin tasaisessa maastossa sijaitsevan vanhan sorakuopan reunoja soistuneen maan lähellä (Pk 2332 03 HALSUA, koordinaatit: $x = 7030$ 15, $y = 505$ 55, $z = n. 140$). En havainnut muinaisjäänökseen viittaavaa. Peruskartoilla on merkittynä vanhoja sorakuoppia tarkastamastani paikasta länsi-lounaaseen (kuitenkin ilmeisesti Kaustarin kylässä) sekä Haapasalon eteläpuolella n. 1 km valtatie länsipuolella (Pulkkisessa).

kartta s. 95

Ote peruskartasta 2332 02 KIVIKANGAS 1:20 000 Hki 1984

LUETTELO NEGATIIVEISTA

- 84310 (K. 1) 10 MIESKOTITEOLLISUUSKOULU Yleiskuva entisen kotiteollisuuskoulun tontille ja mahdolliselle kivikautiselle asuinpaikalle, joka taustalla rinteän alareunassa metsikössä. Yksi kvartsi löytyi kuvan keskustasta vasemmalle sijaitsevan ladon takaa rinteän kynnöspellosta. Kuv. kohti ENE.
- 84319 (K. 5) 12 KIIKKUNIEMI Kiikkuniemen asuinpaikan eteläosaa kohti WSW, löytökohta 5 rinteessä tieuran mutkassa jyrkemmän rinteän päällä terassilla.
- 84320 (K. 4) 12 KIIKKUNIEMI Asuinpaikka-alueetta metsikössä kuvattuna kohti länttä, oikeassa reunassa taustalla olevan kuusiaidan vasemmalla tieuralla puolella löytöpaikka 4
- 84321 (K. 3) 12 KIIKKUNIEMI Yleiskuva Kiikkuniemen alueelle kohti kaakkoa valtatie 13:n koillispuolelta hautakaudon asuinpaikan suunnasta, löytöalue metsikön reunaa kiertäen ja pellolla kauempana sijaitsevan mainostaulun kohdalla. Pari yksittäistä kvartsia löytyi vielä tien vas. puolelta kuvan ulkopuolelta.
- 84322 (K. 6) 13 HEIKKILÄ Kivikautinen asuinpaikka kuvan keskellä taustalla olevan metsikön edessä, kuv. länteen.
- 84323 (K. 8) 17 VARESHARJU Kvartsi-iskosten löytöpaikka, mahdollinen asuinpaikka, auton takana tieuralla terassimaisessa maastokohdassa kankaalla. Oikealla Pulkkisen paikallistie. Kuv. koilliseen.
- 84324 (K. 2) 11 HAUTAKANGAS (PALOKANGAS) Pohjalaisen tasataltan löytöpaikka pellossa ladon oikealla puolella kuvattuna etelästä.

- 84325 (K. 9) 19 MUSTIKKAHARJU Kivikehä ja -kuoppa mäenrin-
teessä länttä kohti kuvattuna.
- 84326 (K. 7) 14 KITUSENKANGAS (JOKI) Kivikautisen asuinpai-
kan merkkejä tieleikkauksessa vasemmalla (kvart-
sia ja palanut luunpala) sekä taustalla näkyvän
pellon yläosassa Joen talon edessä, kuvattú n.
eteläkaakkoon.

LUETTELO DIAPOSITIIVEISTA

- 22334 10 MIESKOTITEOLLISUUSKOULU Yleiskuva kivikautiselle
mahdolliselle asuinpaikalle, joka taustalla metsikön reu-
nassa terassin päällä, kuv. kohti itäkoillista.
- 22335 12 KIIKKUNIEMI Yleiskuva kivikautiselle asuinpaikalle
valtatie 13:n yli kohti kaakkoa. Löytöalue metsikön reu-
nassa taustalla ja pellolla kauempana sijaitsevan mainos-
taulun kohdalla.
- 22336 13 HEIKKILÄ Yleiskuva kivikautiselle asuinpaikalle taus-
talla olevan metsikön edessä mäen alla, kuv. länttä koh-
ti.

K.1. Yleistilua entisen miekkotiedustelu-
 koulun tontille ja mahdolliselle leivi-
 kautiselle asuinpaikalle, joka metristä
 terassilla var. ladan tulemaan rinteeseen
 lyhytopeltoista myös yksi luovutus,
 kuv. kohti ENE

K.2 Hautakankaan (halokankaan) löylypaik-
 ka tasatalta pelolta ladan oik.
 puolelta, kuv. pohjoiseen

K.3 Yleiskuva Kiikkuniemen asutuspätkällä f 84321
 louna puolella metsänreunan uurtos-
 en parhella sekä taajaman maahan ksh-
 dalla pelloilla luv. kaaklloon

K.4 Arviopuolen aluetta Kiikkuniemen f 84320
 uurtosreunan louna puolella metsän
 luitis oik. reunassa olevan kunninidan
 vas. puolella (Nyttyäsiikun 4)

K.5 Kiikkuniemen Nyttyäsiikun 5 tieosan f 84319
 muthana, luv. luvoti WSW.

VETELI 13 HEIKKILÄ
14 KITUPENKANGAS (JOKI)

K. 6 Heikkilän kylän länsin kirkonkylästä 84522
asp. taustalla metsän edessä,
luv. länteen

K. 7 Kitupenkkaan (Joki) luvik. 84526
Vyötyä heikkilänkylästä värein-
nällä ja taustalla Joen talon
edessä pellossa, luv. n. kohti
SSE

K. 8 Kuarteri-iskusten löytöpaikka tauralla
auton takana teräsmäisenä maas-
toluudassa kankaalla, osh. pulkkinen
paikallistie, hev. hoilliseen

K. 9 Kivikohde ja -luoppa maanpäällä
tänne kohte kuvattuna